

RADIO LJUBLJANA

ILUSTRIRANI TEDNIK ZA RADIOFONIJO

 NAROČNINA ■ Četrtno 40 Din ■ Polletno 75 Din ■ Celoletno 140 Din
 Za inozemstvo ■ Četrtno 50 Din ■ Polletno 90 Din ■ Celoletno 170 Din

CENA ŠTEVILKI PET DINARJEV

 OD 28. SEPTEMBRA
 DO 4. OKTOBRA

39

LETNIK II.

1930

OGLASI po dogovoru

Uspeh ankete

II.

Prinašamo v naslednjem eno izmed pisem, ki so došla kot odgovor na anketo naše postaje. V bistvu je gledanje g. I. V. (iz Stajerske) tako zdravo in pravilno, da smo mu za njegova izvajanja mi, da mu pa bo za njegovo iskrenost brez dvoma tudi naš radio zelo hvaležen.

Z doposlano dopisnico sem odgovoril na stavljen vprašanja glede ankete o programu oddajanja Vaše postaje. Ker pa bi rad malo več omenil, kakor samo »da« ali »ne«, oziroma »dobro« ali »slabo«, in ker iz vprašalnih kart ne boste dobili popolne slike, kakšen naj bo program, ampak samo, kako so poslušalci s tem zadovoljni in to zaradi premajhnega prostora na karti, sem Vam namenil še par vrstic, ki jih blagovolite vzeti dobrohotno kot so namenjene od človeka, ki želi največ uspeha slovenskemu radiu in ki ljubi svoj rod in kar je njegovega.

Radio-Ljubljana, t. j. Vaša postaja, je edina slovenska in bo najbrž ostala edina slovenska radio-oddajna postaja (Maribor bo ali ne???). Od te postaje dobimo mi Slovenci in ves ostali sveti edino slovensko besedo potom etra, zato naj bo program te naše postaje tudi res slovenski in tuj le toliko, kolikor je potrebno za splošen dvig duševnega obzorja našega človeka, tako da bo vsak prepričan o lepoti slovenske pesmi, glasbe in kulture. Tujci nas bodo potem bolj spoštovali, domač človek pa bo bolj ljubil svoj rod, ko bo videl, koliko lepega imamo za pokazati na vseh poljih kulture, da nas ni treba sram biti in da nam se ni treba dičiti s tujim pavovim perjem. Oddajanje duševnih dobrin tujih narodov naj bo v splošnem, kar se tiče glasbe, po možnosti večji del originalno iz tujine potom prenosa programov tujih postaj.

Kako žalostno je sedaj zlasti z reproducirano glasbo. Večne arije in arije tujih oper, moderni plesni slagerji, jazz-band, vmes vsake svete čase kak zbor donskih kozakov, in potem zopet foxtrot, tango itd., arije in zborovo petje iz oper, samo slovenske pesmi in glasbe ni čuti ali komaj vsake kvatre. Človek ne bi vedel, da je to slovenski Radio-Ljubljana, če ne bi slišal vmes napovedovalca, prej bi mislil, da je radio-Milano, Dunaj, Paris, London, samo Ljubljana in slo-

venski radio ne. Nisem ozkosrčen. Vem, da kar meni ne dopade, drugim dopade in da vodstvo mora gledati, da zadovolji splošnost, vendar tako pretiravanje moderne glasbe ni na mestu. Če res nori ves svet, da hoče samo moderno, vsaj vodstvo domačega radia naj bi imelo malo več smisla za lepoto slovenske pesmi, glasbe in besede. Pospeševala naj bi čut za narodno lepoto in tako ne poma ubijati okus v narodu še, kar ga ima, ker hvala Bogu, je v narodu še vedno dober čut. Poprašajte pri trgovcih, ki prodajajo gramofonske plošče, a boste uvideli, da še vedno gre najbolj narodno blago v denar, izvzemši mestno ... mladino. Človeku se nehote poraja misel, da delate reklamo za plošče, ki jih drugače trgovci ne morejo prodati. Pa jim delate slabo uslugo, sebi pa tudi slabo. Ali ni zadosti najmanj tri ure na teden jazza iz Blede? Arij in oper se sliši zvečer več kot dovolj. Naj bo opoldne v večini posvečeno slovenski in slovenski pesmi in besedi, naj zaigra harmonika, citre, gitare, tamburice, marši, valčki in polke, predvsem slovenske skladbe, kar se zvečer redkokdaj sliši, pa boste pridobili veliko več prijateljev zlasti med prostim ljudstvom, ker to morate predvsem pridobiti za radio. Če ne pridobite maso naroda za radio, ste ustrelili mimo cilja ...

Isto, kar velja za opoldne, velja za večerno glasbeno oddajanje. Iz celotnega programa naj odseva, kolikor je največ mogoče, da je radio-postaja slovenska in jugoslovanska. Tuje naj bo le najlepše in izbrano, kolikor je tako lepega in slavnega, da se smatra za last celotnega kulturnega človeštva. Zato so večeri tuje glasbe, pa bodisi slovanske, bodisi romanske ali germanske na mestu. Naj bodo tudi v bodoče češki, poljski, nemški, francoski itd. večeri, pa vendar ne več kot eden na teden.

Želeti bi bilo več vojaške godbe, harmonike in citre. Da so bili vsi pevski zbori, kvarteti, okteti in solisti, ki so prednašali slovenske pesmi, z veseljem in užitkom poslušani, ni treba posebej omenjati, ko tako poudarjam, da je treba še več narodnega blaga.

Ideja oddajanja programa iz posameznih krajev širom domovine je vse hvale vredna. Le pri tem je treba pozabiti na osebnosti in skušati podati vse, kar ima lepega en kraj za pokazati in popolnoma objektivno poročati. Radio naj bo last vsega naroda, kakor je univerza. Do-

NAŠA KUKAVICA

Nedelja

- Koncert Trnovskega cerkvenega zbora, ob 15.30.
- Novačan, »Veleja«, drama (Šentjakobčan), ob 16.30.
- Dvořák, Slovanski plesi (prenos iz Prage), ob 19.30.

Ponedeljek

- Boieldieu, »Bela žena«, kom. opera (prenos iz Prage), ob 19.30.

Torek

- Prenos iz Zagreba, ob 20.30.

Sreda

- Koncert češke Filharmonije, prenos iz Prage, ob 20.

Četrtek

- Koncert »Ljubljanskega zvona« (mešani zbor in oktet), ob 20.30.

Petek

- Prenos iz Beograda, ob 20.30.

Sobota

- Prenos iz Beograda ob 20.

bro bi bilo upeljati po vzorcu dunajske oddajne postaje »potujoči mikrofoni«, kar ste izvedli parkrat z dobrim uspehom.

Težko je sestavljati programe in pridobiti potrebne sile, a z dobro voljo vse gre. Veliko se je napravilo, a še več bi se dalo. Ni vse, da se reče: toliko predavanj je bilo iz te stroke, toliko iz te, toliko je bilo opernih prenosov, toliko ur glasbe, toliko reproducirane glasbe itd., ampak glavno je vsebina in kako se je podalo ...

Če boste te nasvete poslušali, bo dobro za Vas in se bo radio širil med narod, če ne, ne boste prodrli med maso naroda ...

Če mislite, da nimam prav, naj napovedovalec prebere moje pismo v radiu (seveda brez navedbe imena) in videli boste, da se bo najmanj 80% poslušalcev izreklo, da imam jaz prav.

Povedal sem Vam to odkrito, kot prijatelj in navdušen radio-amater, ki mi je na srcu procvit slovenskega radia, kot bi bil moja last, in ki ljubim svoj rod in kar je njegovega — kot sebe.

Brez zamer! Prejmite tudi ob tej priliki izraze mojega spoštovanja navdušen radio-amater

I. V.

Proglas proti motnjam

»Elektrotehniška zveza Českoslovaške« je pravkar izdala letak proti motnjam v radiu. Letak se je natisnil v nakladi pol milijona in ga bodo dostavili vsakemu odjemalcu električnega toka. Nadalje bo v kratkem izšla brošura dr. Rousa »Motnje v radiu in njih odstranjevanje«. Letak se je izdal v češkem, slovaškem, nemškem in madžarskem jeziku, zasluži pa, da se z njegovo vsebino seznanijo tudi slovenska javnost, ki ji ga v naslednjem podajamo:

Vsem posestnikom električnih naprav! Ne motite radial!

Radio je prav tako važen in razširjen kulturni faktor kakor sta šola in tisk. Njegov pomen in poslanstvo nalagata vsem državljanom dolžnost, da odstranijo vse, kar bi utegnilo škoditi njegovemu razširjenju. Pomislite, da je radio čisto edini svetli žarek v življenju slepcev in bolnikov in da pač nihče ne bo tako brezobziren, da bi jim namenoma kratil to edino veselje.

Pomislite, da se radio moti najbolj z različnimi električnimi napravami, ki se uporabljajo v gospodarstvu, v trgovinah in delavnicah.

Naprave, ki motijo radio, ako nimajo varovalnih naprav, so v glavnem sledeče:

1. Električni motorji in generatorji z iskrnimi kolektorji, motorji pri šivalnih strojih, ventilatorji, črpalci prahu, sušilci las, masažne priprave i. dr. — 2. Električne priprave, pri katerih se tok prekinja (n. pr. električni zvonec, svetlobne reklame, električni likalnik, regulatorji toplote itd.). — 3. Zdravniške priprave za diatermijo, röntgen, obsevanja itd. — Prosimo Vas torej, da teh motečih naprav ne uporabljate vsaj ob delavnikih od 19 do 23, ob praznikih ali nedeljah od od 11 do 13, od 16 do 18 in od 20 do 23, ko se oddaja glavni program.

Vse te naprave so neškodljive, ako so opremljene z varnostnimi pripravami.

NA DOMAČEM VALU

Trije prenosi iz Prage

Trikrat bomo v tem tednu slišali Prago. Prvič v nedeljo zvečer s slovitimi Dvořakovimi slovanskimi plesi, drugič v ponedeljek zvečer s prenosom iz Nar. Divadla Boieldieujevo komično opero »Bela žena« in tretjič v sredo s koncertom češke filharmonije. Praški koncerti so za ljubitelje resne glasbe vedno vir neskaljenega užitka.

Dva pevska koncerta

Ta teden nam nudi dva koncerta pevskega zborov. Prvi nastopi v nedeljo po-

poldne Trnovski cerkveni zbor s pretežno narodnim (bolje: ljudskim) programom. Drugi pa je »Ljubljanski zvon«, ki nastopi v četrtek s svojim mešanim zborom in oktetom. Nekaj pesmi bo celo spremljal orkester. Oktet bo pel koroške ljudske pesmi. Oba ta dva koncerta bosta ustregla ogromni večini našega poslušalstva.

In še prenosi

Večerne oddaje iz ljubljanskega studia se reducirajo na minimum... Vsaj ta teden. Ne vemo, kaj porečejo k temu naši naročniki. V torek je prenos iz Zagreba, v petek in soboto pa še prenos iz Beograda (drugič bo prenos opere).

PROSVETNI RADIO

Kmetijska ura v nedeljo ob 10.20.

Nasveti za kmeta v nedeljo ob 15.

»Stroj v hiši in kuhinji«, pred. g. prof. Fr. Pengov, v torek ob 19.

»Žena in literatura«, pred. ga. Bartolova v torek ob 20.

»Ura dobre knjige«, govori g. Silvester Škerlj, v sredo ob 19.30.

Otroška ura (ga. Gabrijelčičeva) v četrtek ob 17.30.

»Telesna vzgoja otrok«, pred. g. Pero Horn, v četrtek ob 19.

»Vrtnarski pomenki«, pred. g. Ciril Jeglič v četrtek ob 20.

Gospodinjska ura (gdč. Cilka Krekova) v petek ob 19.30.

Sportna ura, govori g. Drago Ulaga, v petek ob 20.

Aktualna ura, govori dr. Valter Bohinec, v soboto ob 19.30.

Nedelja.

Beograd, 19.15, 100 letnica Luke Bočiča.

Breslau, 17.10, Šah in moj sistem. Niemcovič.

Ponedeljek.

Dunaj, 18.30, Dunajska umetnostna razstava.

Breslau, 17.25, Politične osebnosti nove dobe. — 18.10, Politika — umetnost ali znanost. — 20.00, Znanstvena podlaga politike.

Torek.

Beograd, 20.30, Začetek novega šolskega leta.

Dunaj, 18.30, Foto-kemija.

Breslau, 17.40, Politične osebnosti nove dobe. — 18.10, Znanja in notranja politika. — 20.00, Znanstvena podlaga politike.

Sreda.

Dunaj, 17.05, Nietzsche in glasba. — 17.30, Telesna in duševna vzgoja otrok. — 18.00, Gibanje alpskih cest.

Breslau, 20.00, Problemi svetovne politike.

Četrtek.

Breslau, 17.15, Politične osebnosti nove dobe. — 17.45, Politika in časopisje. — 18.10, Politika — umetnost ali znanost. — 18.35, Osebnost v politiki.

Petek.

Breslau, 17.45, Politika — umetnost ali znanost. — 18.35, Znanstvena podlaga politike.

Sobota.

Dunaj, 18.10, Veseli — roparji. Breslau, 17.15, Politične osebnosti nove dobe. — 19.00, Pregled predavanj.

NAJBOLJŠE IZ ETRA

Opere in operete

Nedelja.

Dunaj, 13.00, »Carnem«, opera na ploščah, Bizet. — Langenberg, 20.10, »Eurganthe«, romantična opera, Weber. — Milan-Torino, 20.30, »Boccaccio«, opereta, Suppé.

Ponedeljek.

Beograd, Zagreb, Praga, Bratislava, 19.30, Prenos iz praške opere. — München, 19.35, »Marta«, romantična opera v 4 dej., Flotow. — Milan-Torino, 20.30, »Ples v maskah«, opera, Verdi.

Torek.

Dunaj, 20.05, »Dalibor«, opera v 3 dej., Smetana. — Breslau, 19.10, »Čarostelec«, opera, Weber. — Budapest, 19.30, »Čeherezada«, balet v 4 dej., Rimski-Korzakov in »Vagabund in kraljčina«, Poldini. — Varšava, 19.50, Prenos iz poznanske opere.

Sreda.

Leipzig, 20.00 »Don Pasquale«, komična opera v 3 dej., Donizetti.

Četrtek.

Berlin, 20.00, »Rigoletto«, opera v 4 d., Verdi. — Rim, 20.35, »Linda di Chamounix«, Donizetti. — Milan-Torino, 20.30, »Ples v maskah«, opera, Verdi.

Petek.

Budapest, 19.30, »Hary — Janoš«, opera, Kodaly. — Rim, 20.35, »Bajadera«, opereta.

Sobota.

Beograd, Zagreb, 20.00, Prenos iz beograjske opere. — Breslau, 20.30, »Oba slepca«, opereta, Offenbach. — Bucarest, 21.00, Prenos iz opere.

Koncerti

Nedelja.

Beograd, Zagreb, 20.00, Koncert češke filharmonije. — Dunaj, 19.20, Koncert mešanega zbora. — Berlin, 20.10, Koncert filharmoničnega orkestra. — Breslau, 20.00, Koncert vojaške godbe. — München, 20.00, Večerni koncert orkestra. — Praga, M. Ostrava, 20.00, Koncert češke filharmonije. — Varšava, Katowice, 20.15, Veliki koncert operne glasbe.

Ponedeljek.

Beograd, 20.00, Simfonični koncert. — Dunaj, 20.20, Koncert simfoničnega orkestra. — Breslau, 20.30, Koncert mandolin. — Leipzig, 20.00, Koncert simfoničnega orkestra. — Langenberg, 21.00, Bach (VII.). — Budapest, 20.00, Mozartov večer. — Bucarest, 21.00, Koncert priložnostne glasbe in klavirski koncert. — Rim, 20.55, Pevski koncert.

Torek.

Zagreb, 20.30, Klavirski koncert. 21.30, Pesmi. — Breslau, 20.30, Koncert šleske filharmonije. — Leipzig, 21.40, Koncert današnje glasbe. — Langenberg, 20.00, Operna glasba. — München, 21.20, Koncert komornega orkestra. — Praga, 20.30, Koncert komorne glasbe. — Rim, 20.30, Pestri koncert.

Sreda.

Beograd, Zagreb, 20.00, Koncert češke filharmonije. — Berlin, 21.10, Koncert radio orkestra. — Breslau, 20.30, Pevski večer. — Bucarest, 21.00, Pevski koncert. — Praga, 20.00, Koncert češke filharmonije. — Varšava, Katowice, 20.15, Večerni koncert zabavne glasbe. — Rim, 20.30, Simfonični koncert. — Milan, Torino, 20.40, Večerni koncert zabavne glasbe.

Četrtek.

Dunaj, 21.00, Pesmi in arije. — Langenberg, 20.00, Pestri koncert. — München, 20.15, Koncert simfoničnega orkestra. — Budapest, 20.00, Ogrski večer. — Bucarest, 21.00, Simfonični koncert. — Praga, 21.00, Koncert na mandoline. — Bratislava, 21.00, Koncert narodne glasbe. — Varšava, Katowice, 20.15, Koncert gojencev konservatorija.

Petek.

Beograd, 20.30, Koncert beogradskega kvarteta. — Zagreb, 20.30, Koncert komornega kvarteta. — Dunaj, 19.35, Koncert zbora donskih kozakov. 20.30 Koncert orkestra in solistov. — Berlin, 21.00, Koncert komornega kvarteta. — Breslau, 21.15, Pevski koncert. — Leipzig, 21.30, Jazz orkester. — München, 21.30, Koncert komornega orkestra. — Bucarest, 21.00, Harfa. — Praga, M. Ostrava, 21.40, Koncert godbe na pihala. — Bratislava, 19.35, Pevski koncert.

Sobota.

München, 20.30, Veliki pestri koncert. — Budapest, 21.30, Koncert zabavne glasbe. — Milan, Torino, 21.15, Pestri koncert. — Varšava, 20.15, Pester koncert zabavne glasbe.

ORGANIZACIJA

Angleški obisk

16. t. m. je na potu skozi Ljubljano obiskal našo postajo direktor »Radio International Publicity Services Ltd« in guverner »International Broadcasting Company«, kap. Leonard F. Plugge iz Londona. Na svojem potovanju obiskuje, kot je izjavil našemu uredniku, vse radio postaje, da jih pridobi za prirejanje koncertov za angleško občinstvo, oz. za reklamne koncerte angleških firm.

UIR

Mednarodna radiofonska unija (Union Internationale de Radiophonie) se bo zbrala letos v Budimpešti 13. oktobra. Nasprotno dosedanjim vestem se pravi, da na črti ne bo revidiral, ker UIR ni v to kvalificirana. Ker pa so se razmerja v uniji v zadnjem času dokaj izboljšala, je upati, da bo delo kongresa uspešno, kar se tiče sporazumevanja posameznih oddajnih postaj. Pač pa bo pretresala pravi načrt kasnejše uradne mednarodne konferenca, ki jo bo sklical Mednarodni telegrafski urad v Bernu.

Katoliški kongres za radiofonijo

Istočasno s katoliškim filmskim kongresom se bo vršil v Parizu 4., 5. in 6. novembra katoliški kongres za radiofonijo pod predsedstvom kardinala Verdierja.

Med drugimi stvarmi se bodo obravnavala predvsem sledeča vprašanja: vloga in organizacija poslušalcev, predavatelji v radiu, otrok pred zvočnikom.

Sv. maša za udeležence se bo brala v cerkvi Madeleine v torek, dne 4. nov. ob 11 dopoldne. Msgr. Fillon, škof iz Langres-a, bo imel nagovor. Udeleženci kongresa bodo imeli 50% popusta za glavne železniške proge.

Informacije daje »Comité catholique de la Radiophonie«, 5, boulevard Montmartre, Pariz II.

RADIO DRUGOD

Radio v Ženevi

Otvoritvena seja in važnejši govori 11. zbora Društva narodov v Ženevi so se zopet oddajali večini evropskih radiopostaj. Kakor v prejšnjih letih, je prevzelo organizacijska dela v ta namen glavno tajništvo Svetovne radio-zveze. V prejšnjih letih so povabili francosko pošto upravo, da izvede prenose, pri čemer so se kajpak le francoske poštne postaje posluževale teh prenosnih naprav. Letos pa se je Švica branila, izdati tuji poštni upravi dovoljenje za izvršitev prenosov. Ker pa švicarska poštna uprava ne premore zadostnega števila osebja v te namene, so poverili z deli za prenos oddajno družbo Radio-Genève. Ista družba je izvršila za nekatere države slične prenose v popolno zadovoljnost.

Mikrofonske in ojačevalne naprave kakor tehniško osebje je dal na razpolago Radio-Ženeva in običajni ojačevalni prostor Radio-Ženeva je tvoril izhodišče za kabelski vod v vsako poljubno tujo postajo. Tu je stal izhodiščni ojačevalec, dočim se je mikrofonski ojačevalec nahajal v sejni dvorani sami. Veliko število držav se zanima za prenose otvoritvenih govorov. Med drugimi so Anglija, Danska, Avstrija, Čehoslovaška ter ena nemška postaja prijavili svoje prenose. Povečini pa se odločijo postaje za prenašanje v zadnjem hipu.

V preteklem letu so nekateri člani angleške, nemške in drugih delegacij ob različnih dneh poročali iz Ženeve direktno domači postaji svoje dnevne utise. Letos si je rezerviral angleška radiodružba enkrat v tednu mali studio ženevske postaje za direkten prenos takega opisa na angleške postaje. Norveška si dovoljuje tudi enkrat tedensko tako poročilo in v minulem tednu je govoril poljski državnik Zaleski iz Ženeve poljskim postajam. Oddaje se vrše iz posebnega oddajnega prostora, med tem ko oddaja Radio-Ženeva nemoteno svoj lastni program. Delegat govori običajno le preko svojih domačih postaj.

Omeniti pa še moramo, da se je v četrtek 11. t. m. prenašal iz Ženeve k nam Briandov govor. Prenos se je vršil preko Dunaja iz Zagreba. Slišati je bilo govor v francoščini, pred koncem angleškega prevoda je vključil Dunaj svoj koncert. Prenašanje govora našega zunanjega ministra g. dr. Marinkovića iz Ženeve v ponedeljek 15. t. m. dopoldne je moralo radi tehničnih neprilic izostati.

Najtežje rojstvo pač doživlja slavna postaja D užta narodov... Najprej so se vršila posvetovanja, komisije, razpisi in zopet komisije in posvetovanja. Končno se je v preteklem letu dovolila postaja Društvu narodov, a tudi to ni bila končno veljavna odločitev, zakaj tudi letos se mora z zadevo baviti skupščina DN. Odobriti še mora predloge za izvedbo postaje kot jih je predložil tehniški odbor. Šele potem se bodo mogla razdeliti naročila. Predvideno bodo dobile celotno delo tiste štiri firme, ki so vložile stroškovnik v maju t. l. Bile so to: Telefunken, Berlin; Marconi Wireless, Co., London; Société française Radio-Électrique, Paris; evropska Bell Comp.

Ako se predlogi tehniške komisije sprejmejo, bodo postaje — gre za dve kratkovalovni postaji in za obširno sprejemno napravo — do konca 1931 dovršene.

Novi izvedenec za radio pri tajnistvu DN, van Dissel, upa, da se bo z novima postajama moglo storiti tudi dragoceno poizkusno delo glede vprašanja razširjanja valov. Saj bo baš postaja DN mogla ostati v stalni zvezi z vsemi državami sveta. Pravih oddaj v Ženevi pri DN ne bo. Oddajali se bodo le uradni razglaš DN. Svoj pomen bosta novi postaji imeli tudi z ozirom na prenašanje zasedanj.

NOVE POSTAJE

Pisejo, da je zgradil Radio-Lyon novo postajo v Irignyju in da bo postaja z energijo 25 kW kmalu začela s poskusnimi oddajami.

Nova poljska postaja se bo oglašila začetkom decembra. Nahajala se bo v Baszynu, 30 km od Warszawe.

S 1. oktobrom bo začela oddajati nova postaja Rejkjavik na Islandski Dolžina vala 1.200 m, energija 16 kW.

V Melbournu (Avstralija) deluje nova postaja na kratke valove. Valovna dolžina 32 m, znak VK—3U2.

Monopol za radio-oddajanje za dobo 25 let je dobila končno v Luxemburgu »Société Luxembourgeoise d'Études Radiophoniques«. Pogodba pa predvideva jakost najmanj 100 kW (!) v anteni in oddaljenost postaje 15 km zračne črte od glavnega mesta (!). Postaja bo morala začeti z delovanjem v 18 mesecih. Začasna postaja s 6 do 8 kW bo začela delovati pred koncem tega leta.

Radio-Paris namerava zgraditi oddajno postajo na kratke valove.

V Nemčiji demantirajo vest, ki so jo prinesli nekateri listi, da se namreč namerava zgraditi posebno močna postaja v Frankfurtu.

Glede postaje Društva narodov glej naš člančič pod »Radio v Ženevi«.

Proglas proti motnjam

»Elektrotehniška zveza Českoslovaške« je pravkar izdala letak proti motnjam v radiu. Letak se je natisnil v nakladi pol milijona in ga bodo dostavili vsakemu odjemalcu električnega toka. Nadalje bo v kratkem izšla brošura dr. Rousa »Motnje v radiu in njih odstranjevanje«. Letak se je izdal v češkem, slovaškem, nemškem in madžarskem jeziku, zasluži pa, da se z njegovo vsebino seznani tudi slovenska javnost, ki ji ga v naslednjem podajamo:

Vsem posestnikom električnih naprav! Ne motite radia!

Radio je prav tako važen in razširjen kulturni faktor kakor sta šola in tisk. Njegov pomen in poslanstvo nalagata vsem državljanom dolžnost, da odstranijo vse, kar bi utegnile škoditi njegovemu razširjenju. Pomislite, da je radio često edini svetli žarek v življenju slepcev in bolnikov in da pač nihče ne bo tako brezobziren, da bi jim namenoma kratil to edino veselje.

Pomislite, da se radio moti najbolj z različnimi električnimi napravami, ki se uporabljajo v gospodarstvu, v trgovinah in delavnicah.

Naprave, ki motijo radio, ako nimajo varovalnih naprav, so v glavnem sledeče:

1. Električni motorji in generatorji z iskrnimi kolektorji, motorji pri šivalnih strojih, ventilatorji, črpalci prahu, sušilci las, masažne priprave i. dr. — 2. Električne priprave, pri katerih se tok prekinja (n. pr. električni zvonec, svetlobne reklame, električni likalnik, regulatorji toplote itd.). — 3. Zdravniške priprave za diatermijo, röntgen, obsevanja itd. — Prosimo Vas torej, da teh motečih naprav ne uporabljate vsaj ob delavnikih od 19 do 23, ob praznikih ali nedeljah od 11 do 13, od 16 do 18 in od 20 do 23, ko se oddaja glavni program.

Vse te naprave so neškodljive, ako so opremljene z varnostnimi pripravami.

NA DOMAČEM VALU

Trije prenosi iz Prage

Trikrat bomo v tem tednu slišali Prago. Prvič v nedeljo zvečer s sloviti Dvořakovimi slovanskimi plesi, drugič v ponedeljek zvečer s prenosom iz Nar. Divadla Boieldieujevo komično opero »Bela žena« in tretjič v sredo s koncertom češke filharmonije. Praški koncerti so za ljubitelje resne glasbe vedno vir neskaljenega užitka.

Dva pevski koncerta

Ta teden nam nudi dva koncerta pevskih zborov. Prvi nastopi v nedeljo po-

poldne Trnovski cerkveni zbor s pretežno narodnim (bolje: ljudskim) programom. Drugi pa je »Ljubljanski zvon«, ki nastopi v četrtek s svojim mešanim zborom in oktetom. Nekaj pesmi bo celo spremljal orkester. Oktet bo pel koroške ljudske pesmi. Oba ta dva koncerta bosta ustregla ogromni večini našega poslušalstva.

In še prenosi

Večerne oddaje iz ljubljanskega studia se reducirajo na minimum... Vsaj ta teden. Ne vemo, kaj porečejo k temu naši naročniki. V torek je prenos iz Zagreba, v petek in soboto pa še prenos iz Beograda (drugič bo prenos opere).

PROSVETNI RADIO

Kmetijska ura v nedeljo ob 10.20.

Nasveti za kmeta v nedeljo ob 15.

»Stroj v hiši in kuhinji«, pred. g. prof. Fr. Pengov, v torek ob 19.

»Žena in literatura«, pred. ga. Bartolova v torek ob 20.

»Ura dobre knjige«, govori g. Silvester Škerlj, v sredo ob 19.30.

Otroška ura (ga. Gabrijelčičeva) v četrtek ob 17.30.

»Telesna vzgoja otrok«, pred. g. Pero Horn, v četrtek ob 19.

»Vrtnarski pomenki«, pred. g. Ciril Jeglič v četrtek ob 20.

Gospodinska ura (gdč. Cilka Krekova) v petek ob 19.30.

Sportna ura, govori g. Drago Ulača, v petek ob 20.

Aktualna ura, govori dr. Valter Bohinec, v soboto ob 19.30.

Nedelja.

Beograd, 19.15, 100letnica Luke Boćića.

Breslau, 17.10, Šah in moj sistem. Niemcovič.

Ponedeljek.

Dunaj, 18.30, Dunajska umetnostna razstava.

Breslau, 17.25, Politične osebnosti nove dobe. — 18.10, Politika — umetnost ali znanost. — 20.00, Znanstvena podlaga politike.

Torek.

Beograd, 20.30, Začetek novega šolskega leta.

Dunaj, 18.30, Foto-kemija.
Breslau, 17.40, Politične osebnosti nove dobe. — 18.10, Zunanja in notranja politika. — 20.00, Znanstvena podlaga politike.

Sreda.

Dunaj, 17.05, Nietzsche in glasba. — 17.30, Telesna in duševna vzgoja otrok. — 18.00, Gibanje alpskih cest.

Breslau, 20.00, Problemi svetovne politike.

Četrtek.

Breslau, 17.15, Politične osebnosti nove dobe. — 17.45, Politika in časopisje. — 18.10, Politika — umetnost ali znanost. — 18.35, Osebnost v politiki.

Petek.

Breslau, 17.45, Politika — umetnost ali znanost. — 18.35, Znanstvena podlaga politike.

Sobota.

Dunaj, 18.10, Veseli — ropanji.
Breslau, 17.15, Politične osebnosti nove dobe. — 19.00, Pregled predavanj.

NAJBOLJŠE IZ ETRA

Opere in operete

Nedelja.

Dunaj, 13.00, »Carnem«, opera na ploščah, Bizet. — Langenberg, 20.10, »Eurganthe«, romantična opera, Weber. — Milan-Torino, 20.30, »Boccaccio«, opereta, Suppé.

Ponedeljek.

Beograd, Zagreb, Praga, Bratislava, 19.30, Prenos iz praške opere. — München, 19.35, »Marta«, romantična opera v 4 dej., Flotow. — Milan-Torino, 20.30, »Ples v maskah«, opera, Verdi.

Torek.

Dunaj, 20.05, »Dalibor«, opera v 3 dej., Smetana. — Breslau, 19.10, »Čarostelec«, opera, Weber. — Budapest, 19.30, »Čeherazada«, balet v 4 dej., Rimski-Korzakov in »Vagabund in kraljčina«, Poldini. — Varšava, 19.50, Prenos iz poznanske opere.

Sreda.

Leipzig, 20.00 »Don Pasquale«, komična opera v 3 dej., Donizetti.

Četrtek.

Berlin, 20.00, »Rigoletto«, opera v 4 d., Verdi. — Rim, 20.35, »Linda di Chamounix«, Donizetti. — Milan-Torino, 20.30, »Ples v maskah«, opera, Verdi.

Petek.

Budapest, 19.30, »Hary — Janoš«, opera, Kodaly. — Rim, 20.35, »Bajadera«, opereta.

Sobota.

Beograd, Zagreb, 20.00, Prenos iz beograjske opere. — Breslau, 20.30, »Oba slepca«, opereta, Offenbach. — Bucarest, 21.00, Prenos iz opere.

Koncerti

Nedelja.

Beograd, Zagreb, 20.00, Koncert češke filharmonije. — Dunaj, 19.20, Koncert mešanega zbora. — Berlin, 20.10, Koncert filharmoničnega orkestra. — Breslau, 20.00, Koncert vojaške godbe. — München, 20.00, Večerni koncert orkestra. — Praga, M. Ostrava, 20.00, Koncert češke filharmonije. — Varšava, Katowice, 20.15, Veliki koncert operne glasbe.

Ponedeljek.

Beograd, 20.00, Simfonični koncert. — Dunaj, 20.20, Koncert simfoničnega orkestra. — Breslau, 20.30, Koncert mandolin. — Leipzig, 20.00, Koncert simfoničnega orkestra. — Langenberg, 21.00, Bach (VII.). — Budapest, 20.00, Mozartov večer. — Bucarest, 21.00, Koncert priložnostne glasbe in klavirski koncert. — Rim, 20.55, Pevski koncert.

Torek.

Zagreb, 20.30, Klavirski koncert. 21.30, Pesmi. — Breslau, 20.30, Koncert šleske filharmonije. — Leipzig, 21.40, Koncert današnje glasbe. — Langenberg, 20.00, Operetna glasba. — München, 21.20, Koncert komornega orkestra. — Praha, 20.30, Koncert komorne glasbe. — Rim, 20.30, Pestr koncert.

Sreda.

Beograd, Zagreb, 20.00, Koncert češke filharmonije. — Berlin, 21.10, Koncert radio orkestra. — Breslau, 20.30, Pevski večer. — Bucarest, 21.00, Pevski koncert. — Praha, 20.00, Koncert češke filharmonije. — Varšava, Katovice, 20.15, Večerni koncert zabavne glasbe. — Rim, 20.30, Simfonični koncert. — Milan, Torino, 20.40, Večerni koncert zabavne glasbe.

Četrtek.

Dunaj, 21.00, Pesmi in arije. — Langenberg, 20.00, Pestr koncert. — München, 20.15, Koncert simfoničnega orkestra. — Budapest, 20.00, Ogrski večer. — Bucarest, 21.00, Simfonični koncert. — Praha, 21.00, Koncert na mandoline. — Bratislava, 21.00, Koncert narodne glasbe. — Varšava, Katovice, 20.15, Koncert gojencev konservatorija.

Petek.

Beograd, 20.30, Koncert beograjskega kvarteta. — Zagreb, 20.30, Koncert komornega kvarteta. — Dunaj, 19.35, Koncert zbora donskih kozakov. 20.30 Koncert orkestra in solistov. — Berlin, 21.00, Koncert komornega kvarteta. — Breslau, 21.15, Pevski koncert. — Leipzig, 21.30, Jazz orkester. — München, 21.30, Koncert komornega orkestra. — Bucarest, 21.00, Harfa. — Praha, M. Ostrava, 21.40, Koncert godbe na pihala. — Bratislava, 19.35, Pevski koncert.

Sobota.

München, 20.30, Veliki pestr koncert. — Budapest, 21.30, Koncert zabavne glasbe. — Milan, Torino, 21.15, Pestr koncert. — Varšava, 20.15, Pester koncert zabavne glasbe.

ORGANIZACIJA

Angleški obisk

16. t. m. je na potu skozi Ljubljano obiskal našo postajo direktor »Radio International Publicity Services Ltd« in guverner »International Broadcasting Company«, kap. Leonard F. Plugge iz Londona. Na svojem potovanju obiskuje, kot je izjavil našemu uredniku, vse radio postaje, da jih pridobi za prirejanje koncertov za angleško občinstvo, oz. za reklamne koncerte angleških firm.

UIR

Mednarodna radiofonska unija (Union Internationale de Radiophonie) se bo zbrala letos v Budimpešti 13. oktobra. Nasprotno dosedanjim vestem se pravi, da ni načrt ne bo revidiral, ker UIR ni v to kvalificirana. Ker pa so se razmerja v uniji v zadnjem času dokaj izboljšala, je upati, da bo delo kongresa uspešno, kar se tiče sporazumevanja posameznih oddajnih postaj. Pač pa bo pretresala praški načrt kasneje uradna mednarodna konferenca, ki jo bo sklical Mednarodni telegrafski urad v Bernu.

Katoliški kongres za radiofonijo

Istočasno s katoliškim filmskim kongresom se bo vršil v Parizu 4., 5. in 6. novembra katoliški kongres za radiofonijo pod predsedstvom kardinala Verdierja.

Med drugimi stvarmi se bodo obravnavala predvsem sledeča vprašanja: vloga in organizacija poslušalcev, predavatelji v radiu, otrok pred zvočnikom.

Sv. maša za udeležence se bo brala v cerkvi Madeleine v torek, dne 4. nov. ob 11 dopoldne. Msgr. Fillon, škof iz Langres-a, bo imel nagovor. Udeleženci kongresa bodo imeli 50% popusta za glavne železniške proge.

Informacije daje »Comité catholique de la Radiophonie«, 5, boulevard Montmartre, Pariz II.

RADIO DRUGOD

Radio v Ženevi

Otvoritvena seja in važnejši govori 11. zbora Društva narodov v Ženevi so se zopet oddajali večini evropskih radio-postaj. Kakor v prejšnjih letih, je prevzelo organizacijska dela v ta namen glavno tajništvo Svetovne radio-zveze. V prejšnjih letih so povabili francosko pošto-nopravo, da izvede prenose, pri čemer so se kajpak le francoske poštne postaje posluževale teh prenosnih naprav. Letos pa se je Švica branila, izdati tuji poštni upravi dovoljenje za izvršitev prenosov. Ker pa švicarska poštna uprava ne premore zadostnega števila osebja v te namene, so poverili z deli za prenos oddajno družbo Radio-Genève. Ista družba je izvršila za nekatere države slične prenose v popolno zadovoljnost.

Mikrofonske in ojačevalne naprave kakor tehniško osebje je dal na razpolago Radio-Ženeva in običajni ojačevalni prostor Radio-Ženeva je tvoril izhodišče za kabelski vod v vsako poljubno tujo postajo. Tu je stal izhodiščni ojačevalec, dočim se je mikrofonski ojačevalec nahajal v sejni dvorani sami. Veliko število držav se zanima za prenose otvoritvenih govorov. Med drugimi so Anglija, Danska, Avstrija, Češkoslovaška ter ena nemška postaja prijavili svoje prenose. Povečini pa se odločijo postaje za prenašanje v zadnjem hipu.

V preteklem letu so nekateri člani angleške, nemške in drugih delegacij ob različnih dneh poročali iz Ženeve direktno domači postaji svoje dnevne utise. Letos si je rezervirala angleška radio-družba enkrat v tednu mali studio ženevske postaje za direkten prenos takega opisa na angleške postaje, Norveška si dovoljuje tudi enkrat tedensko tako poročilo in v minulem tednu je govoril poljski državnik Zaleski iz Ženeve poljskim postajam. Oddaje se vrše iz posebnega oddajnega prostora, med tem ko oddaja Radio-Ženeva nemoteno svoj lastni program. Delegat govori običajno le preko svojih domačih postaj.

Omeniti pa še moramo, da se je v četrtek 11. t. m. prenašal iz Ženeve k nam Briandov govor. Prenos se je vršil preko Dunaja iz Zagreba. Slišati je bilo govor v francoščini, pred koncem angleškega prevoda je vključil Dunaj svoj koncert. Prenašanje govora našega zunanjega ministra g. dr. Marinkovića iz Ženeve v ponedeljek 15. t. m. dopoldne je moralo radi tehničnih neprilik izostati.

Najtežje rojstvo pač doživlja slavna postaja D uštva narodov... Najprej so se vršila posvetovanja, komisije, razpisi in zopet komisije in posvetovanja. Končno se je v preteklem letu dovolila postaja Društvu narodov, a tudi to ni bila končnoveljavna odločitev, zakaj tudi letos se mora z zadevo baviti skupščina DN. Odobriti še mora predloge za izvedbo postaje kot jih je predložil tehniški odbor. Šele potem se bodo mogla razdeliti naročila. Predvidevno bodo dobile celotno delo tiste štiri firme, ki so vložile stroškovnik v maju t. l. Bile so to: Telefunken, Berlin; Marconi Wireless, Co., London; Société française Radio-Électrique, Paris; evropska Bell Comp. Ako se predlogi tehniške komisije sprejmejo, bodo postaje — gre za dve kratkovalovni postaji in za obširno sprejemno napravo — do konca 1931 dovršene.

Novi izvedenec za radio pri tajništvu DN, van Dissel, upa, da se bo z novima postajama moglo storiti tudi dragoceno poizkusno delo glede vprašanja razširjanja valov. Saj bo baš postaja DN mogla ostati v stalni zvezi z vsemi državami sveta. Pravih oddaj v Ženevi pri DN ne bo. Oddajali se bodo le uradni razglasi DN. Svoj pomen bosta novi postaji imeli tudi z ozirom na prenašanje zasedanj.

NOVE POSTAJE

Pišajo, da je zgradil Radio Lyon novo postajo v Irignyju in da bo postaja z energijo 25 kW kmalu začela s poskusnimi oddajami.

Nova poljska postaja se bo oglašila začetkom decembra. Nahajala se bo v Baszynu, 30 km od Warszawe.

S 1. oktobrom bo začela oddajati nova postaja Rejkjavik na Islandski. Dolžina vala 1.200 m, energija 16 kW.

V Melbournu (Avstralija) deluje nova postaja na kratke valove. Valovna dolžina 32 m, znak VK—3U2.

Monopol za radio-oddajanje za dobo 25 let je dobila končno v Luxemburgu »Société Luxembourgeoise d'Études Radiophoniques«. Pogodba pa predvideva jakost najmanj 100 kW (!) v anteni in oddaljenost postaje 15 km zračne črte od glavnega mesta (!). Postaja bo morala začeti z delovanjem v 18 mesecih. Začasna postaja s 6 do 8 kW bo začela delovati pred koncem tega leta.

Radio-Paris namerava zgraditi oddajno postajo na kratke valove.

V Nemčiji demantirajo vest, ki so jo prinesli nekateri listi, da se namerava zgraditi posebno močna postaja v Frankfurtu.

Glede postaje Društva narodov glej naš člančič pod »Radio v Ženevi«.

Pregled tehničnih novosti v razvoju radia

Ko vstopamo v novo sezijo, zanimajo slehernega, ki kaže količjak interesa do radia, pa najsi že ima aparat ali ga še nima, novosti, ki jih prinaša radio industrija na trg. Posebno se to opaža na raznih radiorazstavah in — sejnih.

Radio tehnika dela neumorno na razvoju radia in pokaže skoro vsikdar ob takih prilikah nekaj tako zvanih fenomenalnih novosti. Radio publika pa je že dandanes tudi tako razvajena, da če ne najde epohalnih novosti, kar ni več zadovoljna in ostalih, četudi dobrih izboljšanj ene ali druge naprave niti noče, niti ne ve prav ceniti.

V splošnem lahko rečemo, da se je razvoj raznih tip aparatov samih tako rekoč že ustalil. Ne pojavlja se več neštevilna vrsta novih sistemov, ampak izboljšujejo sedaj le one maloštevilne, ki so se izkazali kot najboljše. V glavnem imamo danes le sledeče tipe: detektor za amaterja, ki se zadovolji s poslušanjem domače postaje na slušalke, eno-, dvo- in navadne trielektronske aparate za poslušanje domače postaje na zvočnik in sicer postopoma po jakosti in za razne oddaljenosti od postaje same.

S specielnimi trielektronskimi aparati pa lahko že izločimo tudi domačo postajo in sprejemamo mnogo tujih postaj na zvočnik dovolj glasno. Ta specielni trielektronski aparat ima namreč že kot prvo visokofrekvenčno stopnjo z elektrono z zaščitno mrežico kot drugi avdion, kot tretjo pa jako nizkofrekvenčno s posebno tromrežno elektrono-ojačevalko. Seveda se aparati posameznih tovarn razlikujejo še med seboj po uporabi raznih specielnih žarnic, tako najdemo n. pr. aparate, kjer je tudi audionka elektrona z zaščitno mrežico, pri čemer pa odpade reakcija.

Pri površnem pregledu imamo utis, kot da so troelektronski aparati izpodrinili štirielektronske. Toda to je zmot, kajti kdor hoče imeti aparat večje jakosti s primerno rezervo, se mora le odločiti za štirielektronskega.

Seveda dominirajo še vedno večelektronski aparati, največ šestelektronski, ki pomenijo nekako višek razvoja v radiotehnični sploh. Ti jamčijo za absolutno selektivnost in tudi ogromno rezervo jakosti.

Večji od razvoja baterijskih aparatov je bil v zadnjem času razvoj aparatov s popolnim priključkom na omrežje. V tem so aparate tako izpopolnili, da so glede kakovosti podajanja že popolnoma enakovredni baterijskim, v ekonomičnem oziru pa jih zdaleka prekašajo. Izločili so vse motnje omrežja in povečali so tudi varnost in trajnost te naprave. Nekatere tovarne delajo sploh samo še aparate s popolnim priključkom na omrežje.

Le počasi pa se razvijajo prenosni aparati, aparati v kovčkih, dasi so vsi pred nedavnim še pričakovali ravno v tej smeri hiter in ogromen razvoj.

Pač pa so se od letošnje spomladi sem zelo izpopolnile kombinacijske naprave radia in gramofona. Ne le v elektroakustičnem učinku, temveč sploh v celem ustroju so se te naprave zelo izboljšale. K vsaki taki kombinaciji spada zdaj že gramofonska aparatura s pogonom na električni tok, dober radio sprejemni aparat, pri nekaterih je vgrajen celo naj-

boljši, nadalje tudi elektrodinamični zvočnik z manjšim ali tudi zelo jakim ojačevalcem. Najdemo pa najboljšo napravo, z visoko ceno, na drugi strani pa skušajo ustvariti ljudsko tipo za nizko ceno, saj si dandanes že marsikdo želi imeti doma tako kombinacijsko napravo.

Normalizirali pa so se popolnoma ojačevalci. Obstoja že skoro enotna tipa, ki ima v zadnji stopnji zelo pogosto dve elektroni, ki sta vezani v protitaktu. Pred njo pa uporabljajo uporovno ali pa transformatorsko vezavo.

Pri zvočnikih pa se opaža poskus nadomestiti z jamiki štiripolnimi magnetnimi sistemi zaenkrat še drage elektrodinamične zvočnike. Slednje so začeli izdelovati tudi za majhne jakosti, ki bi bili primerni za sprejem tudi v manjših prostorih.

Kot vmesno tipo med elektromagnetnim in elektrodinamičnim zvočnikom smo dobili tako zvanega magnetodinamičnega, ki se razlikuje po konstrukciji od slednjega po permanentnem magnetu. Cena tega zvočnika je mnogo nižja od elektrodinamičnega, po kakovosti pa se mu skuša zelo približati.

Spomladi so mislili, da se bo lijak ponovno uveljavil, vendar ga je to pot stožčasta membrana spet popolnoma izpodrinila. Pač pa si še mnogo obetamo od elektrostatičnega zvočnika, ki ga imenujejo »zvočnik bodočnosti«.

Splošno pa dobimo utis, da se je razvoj zvočnik že do visokovrednega muzikalnega instrumenta.

Izključna novost v letošnji jeseni so specielni aparati samo za kratke valove. Ti so bili skoro potrebni, ker je naraslo število oddajnih postaj na kratke valove že znatno.

Tudi ostale aparate, začenši pri trielektronskem, konstruirajo skoro vse že za sprejem na vseh valovnih dolžinah, tudi na kratkih in sicer ne več z izmenljivimi tuljavami, temveč s pretikalom, ki priključuje odgovarjajoče tuljave v aparat samem.

Tudi so novost posamezni sestavni deli radiosprejemne naprave, tako n. pr. nove tako zvane »paličaste« elektrone, nato kondenzatorji z ogromno skalo preko cele sprednje fronte aparata, ki nam omogoča točnejše nastavljanje postaj. Na trgu dobimo tudi že elektrone z 400 do 550 Volti anodne napetosti. Novost so tudi novi usmerjevalci s selenom za vse vrste uporabe. V veliki izbiri pa dobimo tudi že aparate, ki služijo izključno v obrambo pred raznimi motnjami.

Z vsem tem so v veliki meri ustregli radioamaterjem, ki si želijo tako eno in drugo za izboljšanje in izpopolnjevanje radiosprejema.

Kdaj bomo videli v daljavo?

Na nemški veliki radio-razstavi je bila podana bilanca o zadnjem razvoju na polju tehnike daljnovidenja. Vsiljuje se vprašanje, je-li daljnovidenje v današnji obliki že zrelo za praktično uporabo, da bi se namreč akustična podajanja po radiu optično izpopolnila? Nestrokovnjak bi na to vprašanje odgovoril pritrdilno in bi kazal na znaten napredek inozemstva, zlasti na Anglijo, kjer oddajajo že re-

doma po radiu zvočne in daljnovidne pošiljke.

Tehnika daljzorstva je že izredno napredovala in z velikimi koraki se bližamo k teoretično dosegljivemu, t. j. trenutno uporabljivi sistemi z Nipkowsko ploščo ali zrcalnim kolesom se bodo kmalu izčrpali. Težkoče uporabljivega prenosa slik danes niso več v tehnični aparaturi, predpostavke uporabne ureditve so znane. Vemo tudi, kakšne aparature so pripravne za sprejemanje in danes že lahko rečemo, da je celo tehnika daljnovidenja kvalitativno izsilila zgradbo sprejemnih aparatov. Pokazalo se je namreč, da so posnetki za daljzorstvo odkrili pomanjkljivost sprejemnih aparatov, ki jih dozdaj z ušesi še nismo zaznali. Snemki za daljzorstvo so mogoči le s kvalitativno visoko vrednimi pripravami.

Dokler so daljzorne oddaje v nekaj radio-valov in jim je na razpolago le ozek frekvenčni trak, se moramo pa žal zadovoljiti s sliko številnih pik (okrog 12.000 v sekundi). S to sliko pa ne moremo doseči polnovrednega prenosa slik. Število pik bi morali zvišati, in to zvišanje bi zopet dosegli le z uporabo drugačnega valovnega območja, ki bi dovoljevalo večjo frekvenčno širino. Tudi v tem oziru so že delali poskuse. Najprvo manjkajo potrebne postaje na kratkih valovih, da bi vpeljali daljzorstvo jutri ali pojutrišnjem. Pri previdnem presojanju in če daljzorstvo ne bo ubralo vsled novih iznajdb na tem polju novih poti, moremo računati, da bo Nemčija v teku dveh do treh let osnovala svojo daljzorno oddajno postajo.

Do tedaj bi se morale graditi nove oddajne postaje, ki bi delale v območju valov približno 50 do 150 m. Morda bo celo potrebno zgraditi dvojne oddajne postaje, da bo moči z istega kraja in z isto energijo oddajati govor in slike, da se bo dosegla pri sprejemnem aparatu ista jakost polja.

Aparati za daljnovidenje po sistemu Mihaly-ja so se izboljšali z zelo duhovito konstrukcijo fazne regulacije. Tako moremo v bodoče sprejemati z enako opremo nemške kakor angleške daljnovidne pošiljke.

Aparati so že izdelani in so že na trgu. Velikost slik znaša 8x8 cm.

Halo! Tu Hamburg! Halo! Tu Bangkok!

Pred nedavnim časom je siameški princ Purachatra iz svoje palače v Bangkoku poldrugo uro govoril s svojim sinom v Hamburgu, kakor tudi z znanci v Berlinu.

Princ je prijel za slušalko svojega telefona ter poiskal zvezo z radio oddajno postajo Bangkok, katera deluje na kratke valove, je v zvezi z Transradio d. d. v Nauenu. Iz Nauena je sledila telefonska zveza s Hamburgom. Torej telefonski abonent siameškega glavnega mesta govori z abonentom v Nemčiji, kot da bi 9000 kilometrov med Nemčijo in Siamom ne pomenilo nič. Tako jasen in razumljiv je bil pogovor, da vsa siamska daljava sploh ni prihajala v poštev, le časovna razlika je nekoliko motila. V Hamburgu je bilo namreč ravno poldne, medtem ko se je v Siamu že večerilo, ker je bila ura 18.

Princ Purachatra, ki je v svoji domovini minister za trgovino in promet, je velik propagator radia in baš po njegovi zaslugi je dobil Siam prvo oddajno postajo v Aziji.

RADIO LJUBLJANA 527 kc 2.5 kW

Nedelja, 28. sept.

- 9.30 Prenos cerkvene glasbe
10.00 P. dr. Roman Tominec: Versko predavanje
11.00 **Koncert Radio-orkestra:** Kalman: Čardaška kneginja; Morse: Pragozdna idila. Čelo solo: Sibelius: Valse triste; Lehar: Zlato in srebro. **Hawai jazz:** Kraus Elka: Veroval sem v tebe; Rotter: Samo en dan; Leoncavallo: Mattinata; Lincke: Die Backfisch-Parade
12.00 Tedenski pregled
15.00 Nasveti za kmeta
15.30 **Koncert Trnovskega cerkven. zbora:** Dev: Oj tam za goro; Dev: Pojdem v rute; Pavčič: Slovo; Adamič: Sem si vzela; Ferjančič: Na morju (ženski zbor); Vodopivec: Ptici; Gašparič: Kosa (moški zbor); Gerbič: Sijaj lunica (moški zbor); Schwab: Slanica (moški zbor); Dev: Prelepa je selška dolina; Hubad: Je dro uštno polšti; Hribar: Hišica očetova; Vodopivec: Ena ptica priletela
16.30 A. Novačan: Veleja, drama (št. Jakobski gledališki oder)
19.30 Dvofak: Slovanski plesi, prenos iz Prage
22.00 Časovna napoved in poročila
22.15 **Koncert Radio-orkestra:** Fučík: Baletke; Fetras: Souvenir de Chopin; Moret: Mak. **Hawai jazz:** Eise-mann: Ti si moja zvezda; Raymond: Rdeča kot roža; Jalowicz: Krakowiak; Katscher: Podarim ti srce
23.00 Napoved programa za naslednji dan

Poned., 29. septembra

- 12.00 Dnevne vesti, plošče
13.00 Čas, borze, plošče
18.00 **Radio-orkester:** Kral: Dobitek; Schubert: H-mol simfonija; Trobenta solo: Moszkowsky: Španski ples št. 4; Leopold: Gambrinus
19.00 Prof. Tine Debeljak: Poljščina
19.30 Prenos iz Prage: »Bela žena«, komična opera v 3 dej., tekst Evg. Scribe-a,

- glasba Adriena Boieldieuja (prenos iz Nar. Divadla)
22.00 Čas in poročila, napoved programa za nasled. dan

Torek, 30. septembra

- 12.00 Dnevne vesti, plošče
13.00 Čas, borza, plošče
18.00 **Radio-orkester:** Kollo: Eden pravi drugemu; Lehar: Modra Mazur. **Saxofon duet:** Yradier: La Paloma; Lincke: Kresničice. **Hawai jazz:** Love: Ne pridi mi z ljubavjo; Rotter: Poljubil sem te v maju; Ziehrer: Predpustna deca
19.00 Prof. Franc Pengov: Stroj v hiši in kuhinji
19.30 Dr. Iv. Grafenauer: Nemščina
20.00 Ga. Bartolova: Žena in literatura
20.30 **Prenos iz Zagreba**
22.30 Čas in poročila, plošče
23.00 Napoved programa za naslednji dan

Sreda, 1. oktobra

- Opoldanski program od-pade**
18.00 **Radio-orkester:** Parma: Ml. vojaki; Waldteufel: Drsalci; Beethoven: Andante iz V. simf.; Novák: Parada palčkov. **Klavir in harmonij:** Mozart: Romanca; Hirsch: Ostanem ti zvest. **Hawai jazz:** Rosen: Prosim naslednji tango; Bootz: Naročil sem rožic zate; Aust: Vse miši za seboj
19.00 Dr. Nik. Preobraženski: Ruščina
19.30 Ura dobre knjige, Silvester Škerlj
20.00 **Koncert češke filharmonije,** prenos iz Prage
22.00 Čas in poročila, napoved programa za nasled. dan

Četrtek, 2. oktobra

- 12.00 Dnevne vesti, plošče
13.00 Čas, borza, plošče
17.30 Otroška ura, ga. Gabrijelčičeva
18.00 **Radio-orkester:** Fučík: Pohod gladiatorjev; Beccuci: Tesoro mio; Woodforde Finden: Suita indijskih ljubavnih pesmi; **Violina solo:** Saint-Saens:

Labud; Theimer: Rencontre. **Hawai jazz:** Moretti: V Parizu, tam so sladke deklice; Reuber: Klippklapp

- 19.00 Pero Horn: Telesna vzgoja otrok
19.30 Dr. Mirko Rupelj: Srbohrvaščina
20.00 Ciril Jeglič: Vrtnarski pomenki s prijateljico vrta
20.30 **Koncert mešan. zbora pevs. društva »Ljubljanski zvon« in društvenega okteta:**
I. Mešani zbor: E. Adamič: Zapuščena (sopran solo, gđc. Ramšakova); S. Šantel: Pri zibel; M. Železnik: Naši materi (s klavirjem); F. Juvanec: Izgubljeni cvet; V. Mirk: Nevenkolo
II. Moški oktet »Ljubljanskega zvona«: Koroške narodne: O. Dev: Vigred približa se, Treba ni, Pastirc pa pase, Spev ptičke pojo, Dobro jutro, ljubca moja; A. Mihelčič: Polje, kdo bo tebe troštal, Nad vasjo; J. Marolt: Oj ta soldaški boben
III. Meš. zbor s sprem-ljevanjem orkestra: Dr. A. Schwab: Dobro jutro; J. Pavčič: Lenka (s klavirjem); D. Jenko: Vračara. Mešani zbor pod vodstvom Z. Prelovca, Oktet pod vodstvom D. Matula
21.30 **Radio-orkester:** Translateur: Dunajski listi; Mercadante: Prisega; Urbach: Iz Wagnerjeve junaške knjige; Dostal: Tempo, tempo

- 22.30 Čas in poročila, plošče
23.00 Napoved programa za naslednji dan

Petek, 3. oktobra

- 12.00 Dnevne vesti, plošče
13.00 Čas, borza, plošče
18.00 **Radio-orkester:** Donizetti: Lucia di Lammermoor; Becker: Bubi intermezzo. **Flavta solo:** Blumer: Cigan z medvedom; Rachmaninov: Sere-nada. **Hawai jazz:** Jankovec: Zaigrajte na harmoniko; Stolz: Za tebe in mene cveto rdeče rože; Thurana: Billy
19.00 Dr. Lovro Sušnik: Francoščina
19.30 Gospodinjska ura, gđc. C. Krekova
20.00 **Drago Uлага: Športna ura**
20.30 **Prenos iz Beograda**
22.30 Čas in poročila, napoved programa za nasled. dan

Sobota, 4. oktobra

- 12.00 Dnevne vesti, plošče
13.00 Čas, borza, plošče
18.00 **Radio-orkester:** Wallace: Maritana; Siede: Gudrun. — **Klavir solo:** Brahms: Intermezzo e-mol, Aletter: Reverie. **Hawai jazz:** Jolson: Theres; May: S teboj bi šel na ženitovanjsko potovanje; Theimer: Mala Inge
19.00 Ga. Orthaber: Angleščina
19.30 Aktualna ura, dr. Valter Bohinec
20.00 **Prenos opere iz Beograda**
22.00 Čas in poročila, lahka glasba
23.00 Napoved programa za naslednji dan

OSTALE POSTAJE

Nedelja, 28. septembra

- 698 kc Beograd 2.5 kW
9.00 Prenos iz Šaborne cerkve
10.30 Plošče
12.00 Jugoslovanski koncert radio orkestra
13.30 Dnevne vesti
16.00 **Koncert ciganske glasbe**
19.15 Stoletnica rojstva Luke Botiča. 1. Predavanje. 2. Odlomek iz drame »Mi Bijedna Mara«
20.00 **Koncert češkega filharmoničnega orkestra** (prenos iz Prage)

- 22.00 Čas in poročila
22.15 Sprehod po tujih postajah
977 kc Zagreb 0.7 kW
11.30 Promenadni koncert vojaške godbe
16.00 Športna reportaža
19.40 Kulturna in društvena poročila
20.00 **Koncert češke filharmonije,** Slovanski plesi (prenos iz Prage)
22.00 Čas in dnevne vesti
22.10 Lahka večerna glasba

212.5 kc Varšava 12 kW

10.15 Prenos službe božje
15.50 Popold. koncert orkestra
17.25 Popold. koncert vojaške
godbe
19.25 Plošče
20.15 Večerni koncert operne
glasbe

23.00 Plesna glasba do 24.00

545 kc Budapest 20 kW

10.00 Katol. služba božja, nato
koncert oper. orkestra
16.00 Pesta radio ura
18.00 Popold. koncert orkestra
19.15 Pevski koncert ogerske
glasbe s koncertom cigan-
skega orkestra
20.30 Prenos iz studia; nato
koncert radio kvarteta

563 kc München 4 kW

11.20 Pevski koncert
12.00 Opold. koncert orkestra
13.30 Poljedelska ura
14.00 Zabavni koncert
15.00 Koncert šramel tria
16.15 Koncert zabavne glasbe
18.15 Kitara
20.00 Večerni koncert orkestra
22.00 Lahko in plesna glasba

581 kc Dunaj 15 kW

10.30 Orgeljski koncert
11.30 Koncert orkestra
13.00 »Carmen«, opera na plo-
ščah, Bizet
16.00 Popoldanski koncert
18.00 Pevski koncert
19.20 Koncert mešanega zbora
(narodne pesmi)
20.10 »Pet sekunda«, slušna igra,
nato večerni koncert

599 kc Milan 7 kW**1031 kc Torino 7 kW**

10.45 Nabožna glasba
12.15 Zabavni koncert
16.00 Komedijska
16.30 Zabavni koncert
19.30 Popold. koncert zabavne
glasbe
20.30 »Boccaccio«, opereta, kp.
Suppé; nato plesna glasba
do 24.00

616 kc Praga 5 kW

7.00 Jutranji koncert
9.00 Koncert nabožne glasbe
10.45 Plošče
11.00 Koncert radio orkestra
12.04 Orkestralni koncert
16.00 Koncert vojaške godbe
18.30 Arije in pesmi
20.00 Koncert češke filhar-
monije
22.25 Koncert lahke glasbe

635 kc Langenberg 13 kW

8.00 Jutranji koncert
9.05 Katol. jutranja slovesnost
11.20 Vijolinski koncert
13.00 Opold. koncert orkestra
16.45 Pevski in godalni koncert
20.10 »Eutryanthé«, romantična
opera v 3 dej., Weber
nato koncert zabavne
glasbe

680 kc Rim 50 kW

10.15 Nabožna glasba
13.00 Opold. koncert kvinteta
17.00 Popold. koncert zabavne
glasbe

18.00 Plesna glasba
20.35 »Mefistofele«, opera, kp.
Boito

851 kc Graz 7 kW

Celodnevni prenos z Dunaja od
10.50 do konca

871 kc Bucarest 12 kW

11.30 Nabožna glasba
12.00 Opoldanski koncert radio
orkestra
13.00 Plošče
17.00 Popoldanski koncert radio
orkestra, vmes četrt ure
smeha
20.40 Ljudska univerza
21.00 Večerni koncert radio or-
kestra
21.45 Pevski koncert
22.15 Koncert orkestra

923 kc Breslau 4 kW

9.00 Jutranji koncert
11.00 Evang. jutranja slovesnost
12.00 Opoldanski koncert radio
orkestra
15.00 Zabav. koncert na ploščah
17.10 Šah in moj sistem, preda-
va Niemcović

Ponedeljek, 29. septembra**698 kc Beograd 2.5 kW**

10.30 Plošče
12.45 Opoldanski koncert radio
kvarteta
13.30 Poročila
17.05 Književna ura
17.30 Narodne pesmi in gusle
20.00 Simfonični koncert (iz
Budapeste)
21.30 Čas in poročila
21.45 Vokalni koncert g. Wit-
tinga
22.15 Koncert zabavne glasbe

977 kc Zagreb 0.7 kW

12.30 Plošče
13.30 Vreme in dnevne vesti
17.00 Prenos zvočnega filma
18.30 Poročila
19.00 Književna ura
19.15 Kulturna in društvena po-
ročila
19.30 Prenos opere iz Prage

212.5 kc Varšava 12 kW

12.10 Plošče
16.15 Plošče
18.00 Popold. koncert orkestra
20.15 Zabavni koncert
23.00 Plesna glasba do 24.00

545 kc Budapest 20 kW

9.15 Violinski in klav. koncert
12.05 Opoldanski koncert radio
orkestra
17.35 Popoldanski koncert ci-
ganskega orkestra
20.00 Mozartov večer
21.35 Predavanje v nemščini o
sodelovanju narodov; nato
koncert ciganskega orke-
stra s petjem

563 kc München 4 kW

16.25 Koncert domače glasbe
17.30 Večerni koncert komor-
nega kvarteta
18.45 Književna ura
19.35 »Marta« Romantična ope-
ra v 4 dej., Flotow

20.00 Koncert vojaške godbe
22.30 Koncert plesne glasbe

1076 kc Bratislava 12 kW

7.00 Jutranji koncert
10.45 Plošče
11.00 Koncert radio orkestra
16.15 Popold. koncert orkestra
17.45 Enoje,anka
18.05 Plesna glasba
22.25 Koncert lahke in zabavne
glasbe

1140 kc M. Ostrava 10 kW

7.00 Jutranji koncert
11.00 Koncert radio orkestra
16.00 Koncert vojaške godbe
20.00 Koncert češke filharmonije
22.25 Koncert lahke glasbe

1157 kc Leipzig 4 kW

8.30 Orgeljski koncert
9.00 Jutranja slovesnost
12.00 Opoldanski koncert radio
orkestra
16.40 Popold. koncert kvarteta
18.10 Zborovni koncert
20.00 Koncert radio orkestra
21.00 Glasbeni zabavni večer
Nato plesna glasba

581 kc Dunaj 15 kW

12.00 Opold. koncert orkestra
15.20 Popold. koncert orkestra
18.30 Dunajska umetnostna raz-
stava
20.05 »Don Quixote«, predav.
20.20 Koncert dunajskega sim-
foničnega orkestra; nato
reproducirana glasba

599 kc Milan 7 kW**1031 kc Torino 7 kW**

17.00 Plošče
19.30 Popold. koncert zabavne
glasbe
20.40 »Ples v maskah«, opera,
komp. Verdi

616 kc Praga 5 kW

11.15 Plošče
12.20 Opold. koncert orkestra
16.30 Ženska ura
17.00 Popold. koncert orkestra
19.30 Prenos iz opere (v Zagreb
in Ljubljano)
22.15 Zabavni koncert orkestra

Torek, 30. septembra**698 kc Beograd 2.5 kW**

10.30 Plošče
12.45 Opoldanski koncert radio
kvarteta
13.30 Poročila

635 kc Langenberg 13 kW

13.05 Opold. koncert orkestra
17.30 Večerni koncert orkestra
20.00 Pestri večerni koncert
21.00 Bach (VII.), pevski in go-
dalni koncert — nato po-
ročila in zabavna glasba

680 kc Rim 50 kW

12.45 Opoldanski koncert radio
kvinteta, vmes poročila
16.15 Poročila, nato mladin. ura
17.00 Popold. koncert zabavne
glasbe
22.15 Pevski koncert, nato
plesna glasba

851 kc Graz 7 kW

Celodnevni prenos z Dunaja od
10.50 do konca

871 kc Bucarest 12 kW

18.00 Popoldanski koncert radio
orkestra
20.40 Ljudska univerza
21.00 Koncert priložnostne glas-
be, kvartet
21.45 Klavirski koncert
22.15 Koncert kvarteta

923 kc Breslau 4 kW

16.00 Pesmi
16.30 Koncert zabavne glasbe
17.25 Politične osebnosti nove
dobe
18.10 Politika — umetnost ali
znanost
19.00 Plošče
20.00 Znanstveni osnovni pojmi
politike
20.30 Koncert mandolin

1076 kc Bratislava 12 kW

17.00 Popold. koncert radio
orkestra
18.00 Koncert komorne glasbe
(sonate za vijolino)
19.30 Opera iz Prage

1140 kc M. Ostrava 10 kW

17.00 Popold. koncert orkestra
18.25 La belle Valagni
20.00 Koncert radio orkestra,
nato zabavna glasba

1157 kc Leipzig 4 kW

15.00 Ženska ura
16.00 Koncert kvinteta na pihala
18.30 Književna ura
19.30 Pevski koncert kvarteta
20.00 Koncert simfoničnega or-
kestra, nato plesna glasba

Domači proizvodi!

Akumulatorje za radio, avto, telef. itd.
proizvaja in popravlja:

VATRA-AKUMULATOR

ING. I. & F. DOMICELJ
CENTRALA: MARIBOR

Zaloga Zagreb, Sajmište 55. Katal. na zahtev

22.45 Večerni koncert radio kvarteta
977 kc Zagreb 0-7 kW
 12.30 Plošče
 13.30 Vreme in dnevne vesti
 17.00 Koncert zabavne glasbe
 18.30 Dnevne vesti
 20.15 Kulturna in društvena poročila
 20.30 Klavirski koncert ge. A. Geiger-Eichhorn
 21.30 Večer pesmi in arij. Poje Ljudmila Slatin
 22.30 Poročila in vreme
 22.40 Sprehod po tujih postajah
212-5 kc Varšava 12 kW
 12.10 Plošče
 18.00 Popold. koncert orkestra
 19.50 Prenos opere iz Poznanja
545 kc Budapest 20 kW

9.15 Plošče
 12.05 Opoldanski koncert radio kvarteta
 17.30 Popold. koncert orkestra
 19.30 »Seherezade«, balet v 4 dej., kp. Rimski-Korsakov in »Vagabund in kraljič-na«, komp. Poldini; nato koncert cigan. orkestra
563 kc München 4 kW
 15.10 Ženska ura
 17.25 Koncert komronega orkestra
 19.30 Večerni koncert radio orkestra
 21.20 Koncert komorne glasbe
581 kc Dunaj 15 kW
 15.20 Popold. koncert orkestra
 18.30 Foto-kemi/a
 20.05 »Dalibor«, opera v 3 dej., Fr. Smetana; nato večerni koncert jazz-orkestra
599 kc Milan 7 kW
1031 kc Torino 7 kW
 17.00 Plošče
 19.30 Popold. koncert zabavne glasbe
 20.40 Klavirski koncert
 21.05 Simfonični koncert; nato zabavna glasba do 24.00
616 kc Praga 5 kW
 12.20 Opold. koncert orkestra
 16.30 Ljudska ura
 17.00 Popold. koncert radio orkestra
 19.30 Koncert godbe na pihala
 20.30 Koncert komorne glasbe
 21.00 Koncert iz Brna
 22.15 Koncert narodne glasbe
635 kc Langenberg 13 kW
 17.30 Večerni koncert orkestra
 20.00 Operetna glasba
 20.45 »Revolucionarna svatba« Igra v 3 dej. — nato poročila
680 kc Rim 50 kW
 12.45 Opoldanski koncert radio kvinteta, vmes poročila
 16.15 Poročila, nato mladina ura
 17.00 Popold. koncert zabavne glasbe
 20.35 Pester koncert zabavne glasbe, vmes komedija
851 kc Graz 7 kW
 Celodnevni prenos z Dunaja od 10.50 do konca

871 kc Bucarest 12 kW
 18.00 Popoldanski koncert radio orkestra
 20.00 Plošče
 20.40 Ljudska univerza
 21.00 Večerni koncert radio orkestra
 21.45 Pevski koncert
 22.15 Koncert radio orkestra
923 kc Breslau 4 kW
 16.00 Popold. zabavni koncert
 17.40 Politične osebnosti nove dobe
 18.10 Zun. in notranja politika
 19.10 »Čarostrelec«, op., Neber
 20.00 Znanstveni osnovni pojmi politike
 20.30 Koncert šleske filharmonije
 22.10 Politično časnikarstvo

Sreda, 1. oktobra

698 kc Beograd 2-5 kW
 10.30 Plošče
 12.45 Narodne melodije in pesmi
 13.30 Dnevne vesti
 17.05 Mladinska ura
 17.30 Popold. koncert radio kvarteta
 20.00 Koncert češke filharmonije (iz Prage)
 22.00 Čas in poročila
 22.15 Plošče
977 kc Zagreb 0-7 kW
 12.30 Plošče
 13.30 Vreme in dnevne vesti
 17.00 Koncert ruskih balalajk
 18.30 Dnevne vesti
 19.45 Kulturna in društvena poročila
 20.00 Simfonični koncert češke filharm. (prenos iz Prage)
 22.00 Poročila in vreme
 22.10 Prenos zvočnega filma
212-5 kc Varšava 12 kW
 16.35 Plošče
 18.00 Popold. koncert orkestra
 19.20 Plošče
 20.15 Večerni koncert orkestra
 23.00 Plesna glasba do 24.00
545 kc Budapest 20 kW
 12.05 Opold. koncert orkestra
 17.30 Popoldanski koncert na kitaro
 18.45 Pevski in klavir. koncert
 20.00 Prenos iz studia, nato pa koncert cigan. orkestra
563 kc München 4 kW
 16.25 Popold. koncert zabavne glasbe
 19.45 Večerni zabavni koncert radio orkestra
 22.05 Plesna glasba
581 kc Dunaj 15 kW
 15.20 Popold. koncert zabavne glasbe
 17.05 Nietzsche in glasba
 17.30 Telesna in duševna vzgoja otrok
 18.00 Gibanje alpskih ledenikov
 19.35 Zabavna glasba
 21.00 »Goldrausch«, veseloigra; nato večerni koncert lahke glasbe

1076 kc Bratislava 12 kW
 18.00 Slovaške pesmi
 18.20 Koncert na pianino
 18.40 Koncert orkestra
 19.35 Koncert zabavne glasbe
 21.00 Plesna glasba
 22.15 Ljudska glasba
1140 kc M. Ostrava 10 kW
 11.00 Plošče
 12.20 Opoldanski koncert radio orkestra
 17.00 Popoldanski koncert zabavne glasbe
 20.00 Koncert
 22.15 Ljudska glasba
1157 kc Leipzig 4 kW
 14.15 Pevski koncert
 16.30 Mladi Wagner
 18.05 Ženska ura

20.00 Koncert zabavne glasbe nato poročila in lahka glasba
680 kc Rim 50 kW
 16.15 Poročila, nato mladina ura
 17.00 Popold. koncert zabavne glasbe
 20.35 Simfonični koncert
851 kc Graz 7 kW
 Celodnevni prenos z Dunaja od 10.50 do konca
871 kc Bucarest 12 kW
 18.00 Popoldanski koncert radio orkestra
 20.00 Plošče
 20.40 Ljudska univerza
 21.00 Koncert pevskega zbora
 22.15 Koncert na violoncello
923 kc Breslau 4 kW
 15.45 Popoldanski koncert
 16.15 Zabavni koncert orkestra
 17.25 Ženska ura
 20.00 Problemi svetov. politike
 20.30 Pevski večer
1076 kc Bratislava 12 kW
 16.30 Popold. koncert orkestra
 17.30 Pevski koncert
 18.15 Koncert J. Simona
 18.40 Koncert radio orkestra
1140 kc M. Ostrava 10 kW
 16.30 Ljudska ura
 18.20 Koncert radio orkestra
 19.40 Večerni koncert radio orkestra
 20.40 Deset dram v eni uri
 21.40 Današnja glasba — nato plesna glasba
1157 kc Leipzig 4 kW
 13.15 Koncert orkestra (plošče)
 16.30 koncert vojaške godbe
 20.00 »Don Pasquale«, komična opera v 3 dej., Donizetti; nato poročila in plesna glasba

Četrtek, 2. oktobra

698 kc Beograd 2-5 kW
 10.30 Plošče
 12.45 Narodne melodije in pesmi
 13.30 Dnevne vesti
 20.00 Pevska ura
 20.30 Prenos iz Ljubljane
 22.30 Čas in poročila
 22.45 Večerni koncert radio kvarteta
977 kc Zagreb 0-7 kW
 12.30 Plošče
 13.30 Vreme in dnevne vesti
 17.00 Popoldanski koncert radio kvarteta
 18.30 Dnevne vesti
 19.45 Kulturna in društvena poročila
 20.00 »Striček Vanja«, kom. v 3 dej., Čehov
 21.15 Prenos iz Ljubljane
 22.30 Poročila in vreme
 22.40 Sprehod po tujih postajah
212-5 kc Varšava 12 kW
 16.15 Plošče
 18.00 Popold. koncert zabavne glasbe
 19.25 Plošče

20.15 Koncert gojencev konservatorija
 23.00 Plesna glasba do 24.00
545 kc Budapest 20 kW
 9.15 Popoldan. koncert radio kvarteta
 12.05 Cello koncert
 16.00 Pesta radio ura
 18.00 Plošče
 20.00 Ogrski večer, nato zabavni koncert
 22.15 Koncert vojaške godbe
 23.20 Jazz orkester
563 kc München 4 kW
 12.30 Opold. koncert orkestra
 16.25 Orgeljski koncert
 17.25 Večerni koncert radio orkestra
 18.45 Poljedelska ura
 19.15 Koncert
 20.15 Koncert simfoničnega orkestra
 21.45 Književna ura
581 kc Dunaj 15 kW
 11.00 Plošče
 12.00 Opoldanski koncert
 15.20 Plošče
 17.00 Zgornjeavstrijske pravljice

19.35 Večerni koncert zabavne glasbe
 21.00 Pesmi in arije
 22.00 Lanoile za rog in klavir; nato koncert jazz orkestra
599 kc Milan 7 kW

1031 kc Torino 7 kW

19.30 Popold. koncert zabavne glasbe
 20.40 »Ples v maskah«, opera, komp. Verdi
616 kc Praga 5 kW

16.20 Ljudska ura
 16.30 Popold. koncert orkestra
 19.35 Pevski koncert
 20.15 Koncert orkestra
 21.00 Mandoline
 21.35 Koncert na pianino
 22.20 Koncert zabavne glasbe
635 kc Langenberg 13 kW

17.30 Večerni koncert operne glasbe
 20.00 Pesti koncert — nato koncert zabavne glasbe
680 kc Rim 50 kW

16.15 Poročila, nato mlad. ura
 17.00 Popold. koncert zabavne glasbe
 20.35 »Linda di Chamounix«, opera, komp. Donizetti
851 kc Graz 7 kW

Celodnevni prenos z Dunaja od 10.50 do konca
871 kc Bucarest 12 kW
 18.00 Popoldanski koncert radio orkestra

20.00 Plošče
 20.40 Ljudska univerza
 21.00 Simfonični koncert
 21.45 Pevski koncert
 22.15 Nadaljevanje simfoničnega koncerta
923 kc Breslau 4 kW

16.00 Popoldan. koncert (plošče)
 17.15 Politične osebnosti nove dobe
 17.45 Politika in časopisje
 18.10 Politika — znanost ali umetnost
 18.35 Osebnost v politiki
 19.00 Večerni koncert
 20.30 Koncert radio orkestra
 22.40 Zabavna in plesna glasba
1076 kc Bratislava 12 kW

17.35 Pevski koncert
 18.00 Ljudski večer
 20.15 Koncert orkestra
 21.00 Koncert narodne glasbe
 22.20 Koncert zabavne glasbe
1140 kc M. Ostrava 10 kW

16.30 Popold. koncert orkestra
 18.35 Ljudski večer
 19.20 Koncert narodne glasbe
 22.20 Koncert zabavne glasbe
1157 kc Leipzig 4 kW

16.30 Popoldanski koncert radio orkestra
 17.30 Otvoritev kongresa komponistov
 19.35 Zabavni koncert orkestra
 20.40 Reportaža iz varijeteja
 21.10 »Smrt Tintagile«, drama, M. Maeterlink

851 kc Graz 7 kW
 Celodnevni prenos z Dunaja od 10.50 do konca
871 kc Bucarest 12 kW

18.00 Popoldanski koncert radio orkestra
 21.00 Koncert na harfo
 21.45 Pevski koncert
 22.15 Violinski koncert
923 kc Breslau 4 kW

16.00 Koncert komorne glasbe
 17.45 Politika — znanost ali umetnost
 18.35 Znanstvena podlaga politike
 19.00 Večerni koncert radio orkestra

Sobota, 4. oktobra

698 kc Beograd 2-5 kW

12.45 Opoldanski koncert radio kvarteta
 17.30 Narodne pesmi s spremljevanjem kitare poje g. M. Milutinović
 18.00 Zdravstvena ura
 19.30 »Chanson triste«, enodjanka
 20.00 Prenos iz opere, nato lahka in zabavna glasba
977 kc Zagreb 0-7 kW

13.30 Vreme in dnevne vesti
 17.00 Komorni koncert dijaškega orkestra
 18.30 Poročila
 19.40 Kulturna in društvena poročila
 20.00 Prenos iz beograjske opere
212-5 kc Varšava 12 kW

20.15 Večerni koncert zabavne glasbe
 23.00 Plesna glasba do 24.00
545 kc Budapest 20 kW

17.30 Popoldanski koncert ruskih balalajk
 19.30 Humoristična ura
 21.30 Koncert zabavne glasbe; nato koncert cig. orkestra
563 kc München 4 kW

16.00 Popold. koncert radio orkestra
 17.00 Otvoritev radio razstave in koncert
 18.45 Pevski koncert
 19.45 Koncert radio orkestra
 20.30 Veliki pestri koncert — nato plesna glasba
581 kc Dunaj 15 kW

17.00 Pevska ura
 17.30 Klavirski koncert
 18.10 Veseli roparji, predavanje
 19.35 Zabavni koncert
 20.30 »Pustolovščina v Pireneji«, veseloigra v 3 dej.; nato večerni koncert orkestra
599 kc Milan 7 kW

1031 kc Torino 7 kW
 19.30 Popold. koncert zabavne glasbe
 20.40 Komedijska
 21.15 Pester koncert zabavne glasbe; nato plesna glasba do 24.00

20.20 »Ljudje v hotelu«, slušna igra
 21.15 Pevski koncert
1076 kc Bratislava 12 kW

16.30 Koncert komorne glasbe
 19.35 Pevski koncert
 22.20 Koncert narodne glasbe
1140 kc M. Ostrava 10 kW

16.30 Koncert komorne glasbe
 18.35 Plošče
 22.20 Koncert narodne glasbe
1157 kc Leipzig 4 kW

16.30 Koncert simfon. orkestra
 19.40 Koncert zabavne glasbe
 21.30 Jazz orkester, nato koncert zabavne in plesne glasbe

616 kc Praga 5 kW

16.30 Koncert jazz orkestra
 18.20 Nemška narodna ura
 19.30 Koncert radio orkestra
 22.30 Ljudski večer (pesmi) nato plesna glasba
635 kc Langenberg 13 kW

16.25 Veselo popoldne
 17.30 Večerni koncert
 20.00 Koncert zabavne glasbe
 Nato lahka in plesna glasba
 24.00 Mojstri jazz

680 kc Rim 50 kW
 17.00 Popold. koncert zabavne glasbe
 20.35 Pester koncert zabavne glasbe
 23.00 Koncert jazz orkestra do 24.00

851 kc Graz 7 kW
 Celodnevni prenos z Dunaja od 10.50 do konca
871 kc Bucarest 12 kW

20.00 Plošče
 20.40 Ljudska univerza
 21.00 Prenos iz opere
923 kc Breslau 4 kW

19.00 Pregled predavanj
 19.30 Zabavna italijan. glasba
 20.30 »Oba slepca«, opereta, Offenbach
 21.10 Kabaret
 23.00 Plesna glasba
1076 kc Bratislava 12 kW

16.30 Koncert jazz orkestra
 17.30 Koncert radio orkestra
 19.30 Koncert opernega orkestra
 22.30 Ljudski večer (pesmi) nato plesna glasba
1140 kc M. Ostrava 10 kW

16.30 Koncert jazz orkestra
 18.20 Koncert narodne glasbe
 22.30 Ljudska glasba, pesmi — nato plesna glasba
1157 kc Leipzig 4 kW

20.40 »Die Hasenpfefer«, tragi-komedijska, Brenner
 21.10 Veseli večer z orkestrom, nato poročila in plesna glasba

Petek, 3. oktobra

698 kc Beograd 2-5 kW

17.30 Nemška ura
 20.00 Plošče
 20.30 Koncert beogr. kvarteta. Gg. C. Ličar, M. Mihajlović, J. Zorko in Dj. Tkalčić. 1. Beethoven: Trio; 2. Mozart: Klavirski kvartet
 21.30 Čas in poročila
 21.45 200 letnica Vergilovega rojstva
 22.45 Večerni koncert radio kvarteta
977 kc Zagreb 0-7 kW

17.00 Koncert lahke glasbe
 18.30 Poročila
 20.30 Prenos iz Beograda: koncert komornega kvarteta
 21.30 2000-letnica Vergila
 22.30 Dnevne vesti in vreme
 22.40 Plesna glasba
212-5 kc Varšava 12 kW

18.00 Popoldanski koncert orkestra na mandoline
 20.15 Simfonični koncert varšavske filharmonije
545 kc Budapest 20 kW

17.40 Popold. koncert orkestra
 19.30 »Háry-Janosa«, opera, kp. Kodah; nato koncert ciganskega orkestra
563 kc München 4 kW

16.25 Mazurka in polka
 17.25 Popold. koncert orkestra

19.45 »Advokat iz Pappenhau-sena«, veseloigra v 3 dej.
 21.30 Koncert komornega orkestra
581 kc Dunaj 15 kW

17.00 Ženska ura
 19.35 Koncert zbora »Donskih kozakov«
 20.30 Koncert orkestra in solistov
599 kc Milan 7 kW

1031 kc Torino 7 kW
 17.00 Plošče
 19.30 Popold. koncert zabavne glasbe
 20.40 Simfonični koncert; nato zabavna glasba do 24.00
616 kc Praga 5 kW

16.30 Koncert komorne glasbe
 19.20 Koncert radio orkestra
 21.00 Koncert godbe na pihala
 22.20 Koncert narodne glasbe
635 kc Langenberg 13 kW

17.30 Vokalni in instrumentalni koncert
 20.30 Večerni koncert radio orkestra — nato plesna glasba
680 kc Rim 50 kW

16.15 Poročila, nato mlad. ura
 17.00 Popold. koncert zabavne glasbe
 20.35 »Bajadera«, opereta, kp. Kalman

OPERA TEGA TEDNA

»Bela žena«

Komična opera v treh dejanjih.

Tekst napisal Eugène Scribe, komponiral François Adrien Boieldieu.

(K prenosu iz Nar. Divadla v Pragi v ponedeljek ob 19.30.)

Avtor: Boieldieu se je rodil 16. dec. 1775 v Rouenu (Francija). Nastopil s prvo opero že 1793. Postal je profesor pariškega konservatorija 1800. Sijajen uspeh »Bagdadskega kalifa« (1800). Imenovan za dvornega kapelnika v Petrogradu 1803. Komponiral je v sedmih letih devet oper. Se vrnil v Pariz 1811, postal član Akademije 1817, kasneje vitez častne legije. Umrl v bedi 8. okt. 1834.

Naša opera: »Bela žena« nastala 1825, prva predstava v Parizu, nato 1826 Berlin in München, 1827 Dresden. Uverturo skomponiral Boieldieu-ov učenec Adam. Uspeh opere nepopisno sijajen. Orkester in občinstvo sta priredila na večer premijere Boieldieuju pred njegovo hišo navdušene ovacije. Do 1862 že tisoč predstav.

Osebe: Gaveston, grajski kastelan, in mirovni sodnik (**bas**); — George Brown, častnik, in najemnik Dickson (**tenor**); — Anna, Gavestonova varovanka in Jenny, Dicksonova žena (**sopran**); Margareta, pesterna (**alt**). — Kraj: grad Avenel. Čas: 1759.

Vsebina: 1. dej. — V gradu Avenel. Pri Dicksonovih je vse pripravljeno za krst, samo botra ni. Mirovni sodnik, ki naj bi bil za botra je zbolel. Pride tuj častnik, ki prevzame botrinjo zato, da mu dajo prenočišče. Pripoveduje Dicksonu svoje čudno življenje. Najemnikova žena poje med večerjo balado o beli ženi v gradu, kar spomni častnika Browna na nekatere dogodke iz njegove mladosti. Kljub temu smatra vse za prazno vero, medtem ko mu zatrjuje najemnik, da ni le videl bele žene, ampak da je v hudi stiski dobil celo mošnjo zlata od nje. Zato ji je obljubil, da bo vedno sledil njenemu klicu. Vendar je v silni zadregi, ko dobi na skrivnostni način pismo v roke, ki ga kliče v grad. Brown mu pomaga iz zadrege, ko se izjavi pripravljenega, da pojde sam mesto njega v grad.

2. dej. — Grad Avenel. Gotska soba. Margareta ob kolovratu v Annini družbi. Njen varuh, kastelan Gaveston, hoče spraviti grad na dražbo in zahteva od svoje varovanke dokumente, ki ji jih je dala na smrtni postelji zadnja gosnoderica avenelskega gradu v čuvanje. Mesto najemnika Dicksona se pojavi častnik Brown. Stari Margareti se zazdi, da je podoben Avenelovim. Gaveston ga le nerad sprejme. Ponoči se prikaže častniku Gavestonova varovanka Anna, preoblečena kot duh bele žene, in ga prosi, naj prisostvuje dražbi starega gradu in naj stori vse, kar se mu bo ukazalo. Obljubi to. Postava mu namreč pripoveduje, kako je bil ranjen na bojišču in kako ga je tuje dekle negovalo. Drugega dne se znajdejo vsi najemniki iz okolice v gradu, da preprečijo, da bi Gaveston izdražil grad. Vendar ta vzdrži proti Dicksonu zadnjo ponudbo. Tedaj stavi zadnjo najvišjo ponudbo George Brown, ker mu je tako ukazal neki glas, — glas bele žene. Gaveston pride tako v zadnjem hipu ob grad. Brownu pa postane tesno okrog

srca, ker je stavil sicer ponudbo, nima pa niti vinarja. Vendar zaupa beli ženi, ki ga je izbrala za to, da premeša Gavestona.

3. dej. — Dvorana pradedov v gradu. Najemniki pozdravljajo svojega novega gospodarja. Njihove pesmi ga znova spominjajo na njegovo mladost. Zdaj spet spozna staro pesterno Margareto. Tedaj nastopi Gaveston in zahteva denar. Brown je v nevarnosti, da pride v ječo. Tedaj se v zadnjem hipu prikaže bela žena z družinskim zakladom Avenelovih. Besen ji Gaveston strga kopreno in spozna svojo varovanko Anno. Ta pa dokaže na podlagi dokumentov, ki jih je bila dobila v čuvanje, da je George Brown pravi sin zadnjega graščaka. Gaveston razkrinkan in razjarjen zapusti grad in deželo, George Brown pa ponudi svoji nekdanji negovalki in skrbni čuvarici njegove dedščine, Anni, roko v zakon.

PLOŠČE

Pisali smo v našem listu že svojčas o pomenu sodobne plošče. In samo dejstvo tega velikega pomena nas je nagnilo k temu, da smo se odločili za posebno rubriko. V njej naj se naši bralci, ki spoznavajo novosti v ploščah baš po radiu in posedujejo v precejšnjem številu gramofone, pouče o novostih, ki jih je dala nova sezija in so na razpolago pri naših trgovcih, katerim dajemo s to rubriko priliko za kontakt s kupujočim občinstvom. Uredništvo pa se bo poslužilo prilike, da na tem mestu od časa do časa priobči kak principielni pogled na obstoječo »literaturo« plošč s posebnim ozirom na — slovenske plošče.

Klišeje znakov raznih firm sta nam dali na razpolago tvrdki »Gramofon« Rasberger, Miklošičeva cesta (Columbia, His Masters Voice, Odeon, Polydor) ter zastopstvo Homocord - plošč, Aleksandrova cesta (Homocord), obe v Ljubljani.

Pobavimo se najprej s Columbia-ploščami. Kot izredno in za nas dragoceno zanimivost moramo navesti vrsto plošč Udovičeve in Laušetove z lastnim jazzu podobnim kvartetom. Plošče prihajajo iz Amerike in kažejo svojevrstno, ameriški prirejene slovenske ljudske pesmi. Nekatere so prepletene s saksofonskimi soli, vse pa ostro ritmizirane v smislu fox-trotta in waltza... Beležiti moramo to kot zanimivost, dasi mnenje o tem prepuščamo drugim.

Od novosti, ki jih je spravila jeseni na trg znana družba »His Masters Voice«, omenjamo danes Philadelphia-orkester, ki je eden največjih simfoničnih orkestrov sveta. Dirigira ga slavni ruski dirigent Leopold Stokovski. Od tega slovitega orkestra navajamo Beethovno 7. simfonijo v A-duru, op. 92 (pet dvostranskih plošč), dalje Rimskega-Korzakova Ruski

velikonočni festival, op. 36 (dve obestranski plošči) ter Bachovo Passacaglia v C-molu (dve obestranski plošči).

Kot zanimivost naj dodamo, da poje filmska diva Liane Haid v Benatzkyjevi opereti »Moja sestra in jaz« in da so njene pevske partije posneli tudi na His Masters plošče.

Slovenski repertoar His Masters pa je tabula rasa. Želeti je, da se temu v čim krajšem času odpomore.

Na jesenskem velesejmu smo v razstavi Radia Ljubljane poslušali zvečine Homocord-plošče. Poleg zelo velike tehniške dovršenosti moramo ugotoviti pri teh ploščah izbran slovenski program, kot ga izkazuje seznam. Prihajajo tu zvečine v pošteev plošče gg. Bučarja (Pod Rožnikom, Japonček itd.) ter Deržaja (Mornar, En starček je živel, Hribčki itd.).

Na Odeon-ploščah poje Richard Tauber, nova zvezda med tenorji in v ženskih srih (Märchen von Tahiti, — Die Blume aus dem Wolgatal). Odeon plošče pa prinašajo tudi najmodernejšo glasbo, — Stravinskega »Ognjeno ptico«.

Na Polydor-ploščah je dobiti zdaj že okrajšano »Bohème«, Puccinijevo opero. Zlasti zanimiv pa je izvrstni angleški jezikovni tečaj za Nemce, ki je izšel na 26 ploščah s pripadajočo tekstno knjigo.

Novosti Edison Bell plošč šele dospejo. Prav tako bomo imeli priliko v kratkem slišati celo vrsto slovenskih plošč znamke »Phonicord«, ki so nezlomljive.

JEZIKOVNI TEČAJI

Srbohrvaščina

Poučuje dr. M. Rupel.

Četrtek 2. oktobra ob 19.30.

1. Svršeno prošlo vreme (aorist, dovršeno pretekli čas) tvori se od svršenih glagola te ima ove nastavke:

- A. 1. -h pohvali-h (pohvalil sem)
2. — pohvalili
3. — pohvalili
1. -smo pohvali-smo
2. -ste pohvali-ste
3. -še pohvali-še

- B. 1. -oh stres-oh (stresel sem)
2. -e stres-e
3. -e stres-e

1. -osmo stres-osmo
2. -oste stres-oste
3. -oše stres-oše

Prvi nastavci stoje iza samoglasnika (pohvali-ti — pohvali-h; zakopa-ti — zakopa-h; poginu-ti — poginu-h; poče-ti — poče-h), drugi iza suglasnika (stres-ti — strës-oh; sples-ti, splet-em — splet-oh).

2. Nesvršeno prošlo vreme (imperfekt, nedovršeno pretekli čas) tvori se od nesvršenih glagola te ima ove nastavke:

A.	B.	C.
1. -ijah	-jah	-ah
2. -ijaše	-jaše	-aše
3. -ijaše	-jaše	-aše
1. -ijasmô	-jasmô	-asmô
2. -ijaste	-jaste	-aste
2. -ijahu	-jahu	-ahu

Primeri: A. tres-**ijah**, tres-**ijaše**, tres-**ijasmô**, tres-**ijaste**, tres-**ijahu** (tresel sem...); plet-**ijah**, pec-**ijah** (iz pek-**ijah**).

B. ču-**jah**, ču-**jaše**...; vidah (iz vid-**jah**); nošah (iz nos-**jah**).

C. pev-**ah**, pev-**aše**...; čuv-**ah**; kupov-**ah**.

Angleščina

Poučuje ga. E. Orthaber.

(1.) First Lesson (27. sept.)

Syntax.

The Verb.

The Active Voice — tvorna oblika.

He **has** come = on je prišel
he **is** come = on je tu
he **has** gone = on je šel
he **is** gone = on je proč

*Nekateri intransitivni glagoli imajo v tvorni obliki ne pomožni glagol **to have**, ampak **to be**, če se hoče z njimi stanje izraziti in ne dejanje.

When the English got up in the morning, their enemies were all gone. — Please, Sir, the tailor is come, will you see him now?

The Passive Voice — trpna oblika.

The general promised the soldier a considerable reward. General je obljubil vojaku precejšnje plačilo. Passive: A considerable reward was promised to the soldier. The soldier was promised a considerable reward. Vojaku je bilo obljubljeno precejšnje plačilo.

Glagoli ki imajo pri sebi dva predmeta, enega v tretjem in drugega v četrtem sklonu, dopuščajo dve trpni obliki. V takem slučaju lahko postane predmet tretjega kakor tudi četrtega sklona osebkom trpnega stavka.

They offered him a great deal of money. Passive: A great deal of money was offered (to) him, ali He was offered a great deal of money. — He was shown a room.

Active: I wait for him — čakam ga. Passive: he is waited for — njega čaka'o. Active: They sent for him. Passive: He was sent for — po njega so poslali.

Intransitivni glagoli z predlogom imajo v angleščini osebno trpno obliko (he), v slovenščini pa brezosebno. Predlog ostane za glagolom (for).

1. Of all metals, gold is the most eagerly for by man. Izmed vseh kovin zlate se najmarljivejše išče od ljudi. 2. Your request will be complied with. Vaši prošnji se ugodí. 3. Elisabeth was always spoken of as »good Queen Bess«. Elizabeto so vedno imenovali »dobra kraljica Bees«. 4. After many years of fighting, an agreement was come to. Po mnogih letih boja je prišlo do pogoditve. 5. Do as you would be done by! Ravnaj kakor hočeš da s teboj ravnaajo. 6. North and south of the Tropics, the climate is generally spoken of as temperate. Na sever in jug od vročih pasov podnebje se v občem ime-

nuje zmerno. 7. The peace was agreed to. Mir je bil zaključen. 8. In China a man of six feet in height would be booked on as a giant. V Kitaju bi smatrali človeka, ki je šest čevljev visok za velikana. 9. Why do you not answer when you are spoken to? Zakaj ne odgovarjaš, če se ti kaj reče. 10. Sir Philip Sidney was looked up to on account of his faithfulness, modesty, and loyalty to duty. Na gospoda Ph. S. so gledali gor (njega so častili) za njegovo resnicoljubnost, skromnost in dolžnostno prizadevnost. 11. Stanley made his way towards the great lakes where Livingstone had last been heard of. Stanley je začel svojo pot z velikim jezerom tam, kjer se je zadnjič (nekaj) o Livingstone-u čulo.

Za branje dobite v Ljubljani: Short Stories for school and home reading New Edition. First Series. London: 38 Soho Square, W. 1. W. & Chambers, Limited Edinburgh: 339 High Street.

Prva vaja: »Two are better than one.«

(2.) Second Lesson.

A. The Passive Voice (continued).

The general told his soldiers to spare none. The soldiers obeyed his commands. The soldiers were told by their general to spare none. The commands of the general were obeyed.

He did as he was bidden. The friends of any one who had offended the Druids were forbidden to speak to him. He was not allowed to be present at the great sacrifices. The Saxons were reproached for their rough ways by the Normans. He was at last permitted to return home. This traitor cannot be forgiven.

Jerusalem had been taken possession of by the Turks. They take care of me: I am taken care of. The was caught hold of by the dogs.

B. Slovenski povratni glagoli, ki v angleščini niso povratni. N. pr.: to approach — blizati se.

C. Berilo: »Self-Sacrifice«.

VAL OMEGA

Izvirni slovenski radio roman.

Piše ***.

24

(Dalje.)

Medtem ko sta šla ona dva nazaj v pisarno, je Kotnik mimogrede skočil po svoj kovček v portirjevo sobo. V pisarni je Kotnik zaklenil vrata, hitro odprl svoj kovček in vzel iz njega lepo škatljico. Iz nje je vzel šop majhnih ključev, s katerimi je začel odklepiti Morrissov kovček. Komplikirana ključavnica se je sicer nekaj časa upirala Kotnikovi spretnosti, a kmalu se je sprožila.

Hlastno je Kotnik odprl kovček in začel varno iz njega polagati ves drobiž, ki ga človek navadno nese s seboj na potovanje. Kmalu je bil kovček prazen, a listin ni bilo. Kotnik je začel pretipavati stene kovčka; začuden je odkimal v glavo. Kaj hitro se je namreč prepiral, da v kovčku pričakovane listine — ni.

»No, ta je pa dobra!« je ušlo Kotniku. Golar in Šarc pa sta mu smeje prožila roki: »Častitamo!« — Kotnik je razumel šalo. Smeje jima je stisnil roko in dejal: »Janez, danes si se pa krasno blamiral!«

Inžener Lesar je sedel v laboratoriju ob mizi. Ni se menil za uro, ki je že kazala polnoč. Kljub neprespani noči je kot

stroj delal na aparatu, ki mu je rastle pod rokami z neverjetno naglico. Dogodki, ki so ga prehiteli, so mu dali energijo, da je vzdržal. Vse je kazalo na to, da bo aparat do jutra gotov.

Medtem pa se je ustavil pred laboratorijem avto, iz njega pa je izstopil Kotnik. Pritisnil je na zvonec ob vratih. V laboratoriju pa se je že preje oglašil zvonec in opozoril Lesarja na to, da stoji pred laboratorijem gost. Na steni pa se je pojavila na veliki motni šipi v črnem okviru slika gosta pred vrati. Končno se je vendar odtrgal od dela in pogledal na šipo. Videl je gosta stopati proti podboju, na katerem je bil pritrjen zvonec, in ga spoznal. Hitro je skočil izza mize, planil skozi vrata in odprl pričakovanemu gostu. Kmalu sta se pojavila na vratih laboratorija in Lesar je pritisnil prijatelja na stol, se vsedel kraj njega in začel: »Duša draga, kako sem ti hvaležen, da si se me tako hitro usmilil. Veš, niti pojma nimam, kaj naj začnem. Aparat za čitanje misli mi je izginil brez sledu in sam vrag vedi, kod je sedaj. Morda je že izven države in za vedno izgubljen. Danes sem garal ves dan, da hitro napravim še en tak aparat, ki mi bo moško pomagal izslediti tatove. Vendar se mi zdi, da boš ti pri vsej zadevi igral važnejšo vlogo, kot pa aparat.«

»Preveliko zaupanje imaš vame in nisem vsemogočen, vendar bi te prosil, da mi hitro poveš vse okoliščine, ki mi jih v telegramu nisi mogel sporočiti. Zdi se mi, da si včeraj na Silvestrovo kljub svoji solidnosti malo pokrokal. Saj tvoje oči mi to pravijo. No torej, kje si bil?«

»To si prav uganil, toda družba, s katero sem bil v športni palači, nima s tem atentatom prav gotovo nikakih zvez.«

»To se pravi, da je tukaj tudi ženska vmes? Pa vendar nisi zaljubljen? ... Že vidim, da sem skoro uganil. No predstavi mi jih.«

»Če že hočeš, da se ti na vsak način izpovem, prav. Pred par tedni sem spoznal svetovno znanega telepata Williama, njegovo sestro Grace in nune prijatelja bankirja Morrisa.«

»Morrisa? Zdi se mi, da sem ga imel čast danes že spoznati, še preden se je pripeljal k tebi. Veruj mi, da me sedaj tvoja dogodivščina še mnogo bolj zanima. Kako je bilo v športni palači?«

»Prav dobro smo se zabavali do polnoči. O polnoči pa je nastal defekt v razsvetljavi, tako da je bila dvorana mnogo časa v temi in jaz nisem mogel v splošni zmedi dobiti suknje iz garderobe. Nato sta me Williams in Grace povabila k sebi na dom, kjer smo klepetali skoro do dneva.

(Dalje.)

Pregleden seznam glavnih radiopostaj I. po najnovejših podatkih.

Postaja	m	kc	kW	I.	II.	Postaja	m	kc	kW	I.	II.
Normalni valovi (I.)											
Innsbruck (Avstrija) . . .	2 8.5	1.373	0.5			Krakow (Poljska)	312.8	959	1		
Helsingfors (Finska) . . .	221.4	1.355	0.9			Marseille PTT (Francija)	315.8	950	0.5		
Cork (Irska)	224.4	1.337	1			Bremen (Nemčija)	318.8	941	0.25		
Köln (Nemčija)	227.4	1.319	1.5			Dresden (Nemčija)	318.8	941	0.25		
Münster (Nemčija)	233.8	1.283	0.5			Göteborg (Švedska)	321.9	932	10		
Nürnberg (Nemčija)	238.9	1.256	2			Breslau (Nemčija)	325.	923	1.5		
Belfast (Anglija)	242.3	1.238	1			Petit Parisien (Pariz)	328.2	914	0.8		
Krakow (Poljska)	244.1	1.229	1			Neapelj (Italija)	331.4	905			
Linz (Avstrija)	245.9	1.220	0.5			Poznan (Poljska)	334.8	896			
Kassel (Nemčija)	245.9	1.220	0.25			Brno (Českoslovaška)	341.7	878	12		
Kiel (Nemčija)	245.9	1.220	0.25			Strassburg (Francija)	345.2	869	12		
Leipzig (Nemčija)	253.0	1.184	1.5			Barcelona (EAJI) (Špan.)	348.8	860	8		
Toulouse PTT (Francija)	255.3	1.175	1.2			Graz (Avstrija)	352.5	851	7		
Hörby (Švedska)	257.3	1.166	10			London I (Anglija)	356.3	842	12		
Gleiwitz (Nemčija)	259.0	1.158	5			Stuttgart (Nemčija)	360.1	833	1.5		
London II (Anglija)	261.3	1.148	60			Radio Algier (Alžir)	364.1	824	12		
M. Ostrava (Českoslov.)	263.4	1.139	10			Sevilla (Španija)	368.1	815	1.5		
Lille PTT (Francija)	265.5	1.130	0.7			Radio L. L. Paris (Fran.)	368.1	815	1.5		
Barcelona EAJ 13 (Špan.)	267.5	1.121	10			Hamburg (Nemčija)	372.2	806	1.5		
Kaiserlautern (Nemčija)	269.8	1.112	0.25			Manchester (Anglija)	376.4	797	1		
Neapelj (Italija)	273.0	1.100	1.5			Toulouse (Francija)	384.4	780	8		
Königsberg i. Pr. (Nemč.)	276.5	1.085	1.5			Genova (Italija)	385.1	779	1.2		
Bratislava (Českoslov.)	278.8	1.076	12.5			Wilno (Poljska)	385.1	779	0.5		
Kopenhagen (Danska)	281.2	1.067	0.75			Frankfurt (Nemčija)	389.5	770	1.5		
Stettin (Nemčija)	283.6	1.058	0.5			Bukarest (Romunija)	394.2	761	12		
Magdeburg (Nemčija)	283.6	1.058	0.5			Glasgow (Anglija)	398.9	752	1		
Berlin O (Nemčija)	283.6	1.058	0.5			Bern (Švica)	403.8	743	1.2		
Innsbruck (Avstrija)	283.6	1.058	0.5			Katovice (Poljska)	408.7	734	10		
Radio Lyon (Francija)	286.9	1.049				Dublin (Irska)	413.8	725	1		
Bournemouth (Anglija)	288.5	1.040	1			Berlin Witzleben (Nemč.)	419.	716	1.5		
Turin (Italija)	291.0	1.031	7.5			Madrid (Španija)	424.3	707	2		
Košice (Českoslovaška)	293.6	1.022	2			Charkow (Rusija)	427.*	702.5	4		
Tallinn (Estonija)	296.0	1.013	1.5			Beograd (Jugoslavija)	431.	696	2.5		
Hilversum (Nizozemska)	298.8	1.004	6.5			Stockholm (Švedska)	435.4	689	1		
Bordeaux Lafayette (Fr.)	304.3	986	1			Rim (Italija)	441.2	680	50		
Zagreb (Jugoslavija)	307.1	977	0.7			Paris PTT (Francija)	347.1	671	0.8		

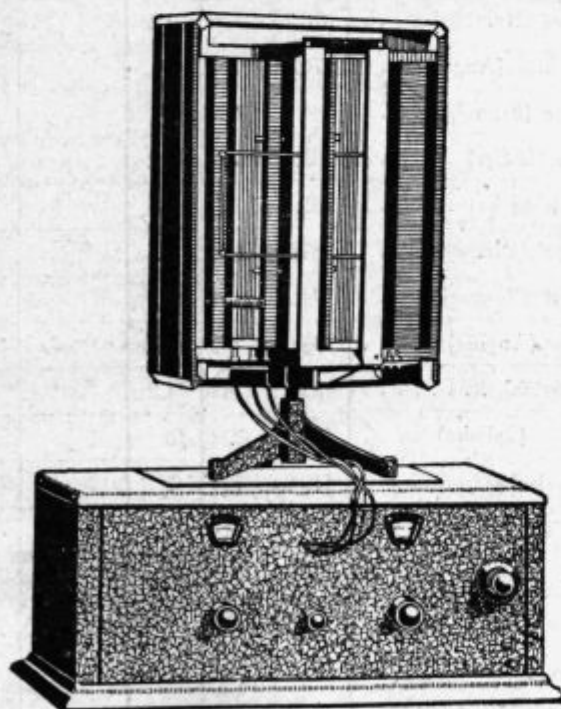
**ČE HOČETE
KOLOSALNI**

OJAČEVALNI FAKTOR

elektronk z zamreženo anodo
popolnoma izrabifi, uporabljajte

za baterijski aparat S 407
za omrežni aparat AS4100

TUNGSRAMOVO
barijevo elektronko z zamreženo anodo

Maribor, Gosposka 37

DEAL **VSAKEGA RADIOAMATERJA**

je nedosegljivi šestelektronski
RADIONE
za izmenični tok

Sprejema:

vse valove od 10 do 2000 m

Selektivnost:

popolna in ostra na las

Čistost in naravnost glasu:
enaka originalu

Jakost:

ogromna, a se da regulirati do
pianissima.

Ljubljana, Miklošičeva 5

RADIO LJUBLJANA